

9. funkční období

249

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Protokol o předcházení, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi, doplňující Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu ze dne 15. listopadu 2000, podepsaný za Českou republiku dne 10. prosince 2002

2014

NÁVRH

USNESENÍ

SENÁTU

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

Senát Parlamentu České republiky souhlasí s ratifikací Protokolu o předcházení, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi, doplňujícího Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu ze dne 15. listopadu 2000, podepsaného za Českou republiku dne 10. prosince 2002

Předkládací zpráva pro Parlament

Dne 12. prosince 2000, během konference na nejvyšší úrovni v Palermu, byla otevřena k podpisu Úmluva Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (dále jen „Úmluva“). Na téže konferenci byly zároveň k podpisu otevřeny i dva protokoly, které Úmluvu doplňují, a to Protokol o předcházení, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi (dále jen „Protokol“) a Protokol proti pašování přistěhovalců po zemi, po moři a letecky¹. Úmluva byla na konferenci v Palermu za Českou republiku podepsána. Protokoly nikoliv, neboť jejich texty byly dokončeny teprve v říjnu 2000 a nebylo možno je v krátkém čase zbývajícím do konference vnitrostátně projednat.

Návrh na podpis obou protokolů schválila vláda České republiky svým usnesením č. 1119 ze dne 13. listopadu 2002. Na základě doporučení obsaženého v bodu II tohoto usnesení prezident republiky zmocnil k podpisu protokolů mimořádného a zplnomocněného velvyslance České republiky při Organizaci spojených národů pana Hynka Kmoníčka, který protokoly za Českou republiku podepsal v New Yorku dne 10. prosince 2002. V bodu III citovaného usnesení vláda uložila ministru vnitra úkol předložit návrh na ratifikaci protokolů. K ní však nebylo možno přikročit dříve, než bude ratifikována samotná Úmluva, kterou protokoly doplňují (protokoly nemohou pro smluvní stranu vstoupit v platnost dříve než Úmluva). Ratifikaci Úmluvy však až do přijetí zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, bránila absence právní úpravy, která by stanovila odpovědnost právnických osob za jednání, jež Úmluva a její doplňující protokoly stanoví jako trestná.

Protokol za dobu, kdy byl otevřen k podpisu, podepsalo 116 států (8 z nich, včetně České republiky, ho dosud neratifikovalo). Celkem uložilo ratifikační listinu nebo listinu o přístupu 158 států². Protokol v souladu se svým článkem 17 vstoupil v platnost dne 25. prosince 2003. Protokol umožňuje, aby jeho stranou byly rovněž regionální organizace pro hospodářskou integraci – takto se smluvní stranou Protokolu stala k 6. září 2006 i Evropská unie.

Obchodování s lidmi je závažná forma trestné činnosti a porušování lidských práv, která je ve většině případů realizovaná na mezinárodní úrovni. Potřeba společného postupu proti tomuto závažnému jevu si vyžádala vznik Protokolu, který tuto problematiku upravuje komplexně a klade si za cíl úzkou mezinárodní spolupráci a přibližování relevantních právních úprav a standardů. Jde o první závazný mezinárodní dokument, který obsahuje jak jasnou definici obchodování s lidmi, tak i výčet konkrétních opatření, jež mají smluvní strany přijmout za účelem boje proti této trestné činnosti. Zároveň Protokol obsahuje opatření k zajištění pomoci a ochrany obětí obchodování.

Protokol náleží do kategorie tzv. prezidentských smluv. Jde o mezinárodní smlouvu, k jejíž ratifikaci je třeba v souladu s článkem 49 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, vyslovení souhlasu Parlamentem České

¹ Úmluva a zbylé dva protokoly, které ji doplňují (Protokol proti pašování přistěhovalců po zemi, po moři a letecky a Protokol proti nedovolené výrobě střelných zbraní, jejich součástí a dílů a střeliva a proti obchodování s nimi) byly projednávány jako samostatné materiály a Parlament ČR je stihl projednat ještě před rozpuštěním Poslanecké sněmovny. Tyto tři smluvní dokumenty vstoupily pro ČR v platnost 24. října 2013.

² Stav k 18. únoru 2014.

republiky, neboť se jedná o smlouvu „o věcech, jejichž úprava je vyhrazena zákonu“, resp. „upravující práva a povinnosti osob“.

Protokol je v souladu s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva, jakož i se závazky převzatými Českou republikou v rámci jiných platných smluv (např. Mezinárodní úmluva o potírání obchodu se ženami a dětmi z roku 1921, Úmluva o otroctví z roku 1926 a Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte proti obchodu s dětmi, dětské prostituci a dětské pornografii³).

Protokol je v souladu s právem Evropské unie. Jak již bylo výše uvedeno, je Evropská unie rovněž smluvní stranou Protokolu. Protokol byl Evropskou komisí zařazen na tzv. indikativní seznam mezinárodních smluv, k nimž byla Česká republika povinna přistoupit na základě Aktu o přistoupení k Evropským společenstvím. Základním dokumentem v oblasti potírání obchodu s lidmi je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a ochraně obětí.

Provádění závazků vyplývajících z Protokolu je v současné době zajištěno zejména následujícími platnými vnitrostátními právními předpisy:

- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“);
- zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“);
- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o policii“);
- zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (dále jen „zákon obětech trestných činů“);
- zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zvláštní ochraně svědka“);
- zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“);
- zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o cestovních dokladech“);
- zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“);
- zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o občanských průkazech“);
- zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálně-právní ochraně dětí“).

Protokol je v souladu s českým právním řádem, jediným problémem je jednoznačná kriminalizace jednání spočívajícího v přijetí osoby, která je obětí obchodování s lidmi za účelem vykořisťování. Tento problém řeší novela trestního zákoníku, kterou vláda schválila svým usnesením č. 868 ze dne 20. listopadu 2013 a kterou v současné době již projednává Parlament České republiky⁴.

³ Ratifikaci Opčního protokolu rovněž dlouhodobě bránila chybějící právní úprava odpovědnosti právnických osob. V platnost pro ČR vstoupil 26. září 2013.

⁴ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky návrh zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb.,

Nepředpokládá se, že by provádění Protokolu mělo bezprostřední dopad na státní rozpočet.

Komentář k zásadním ustanovením Protokolu, zejména z hlediska jejich vztahu k českému právnímu řádu

k článku 1 – Vztah k úmluvě OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu

Úvodní ustanovení vyjadřuje vztah Protokolu a Úmluvy - Protokol je ve vztahu k Úmluvě doplňkovým smluvním dokumentem a smluvní stranou Protokolu se může stát pouze smluvní strana Úmluvy. Ustanovení Protokolu je třeba vykládat spolu s Úmluvou. Odstavec 3 tohoto článku zakotvuje, že trestné činy stanovené v souladu s článkem 5 Protokolu budou považovány za trestné činy stanovené v souladu s Úmluvou. Na tyto trestné činy se tedy, pokud jde např. o mezinárodní policejní spolupráci, právní pomoc, vydávání, odpovědnost právnických osob atd., uplatní úprava obsažená v Úmluvě.

k článku 2 - Účel

Článek 2 stanoví účel Protokolu – předcházet obchodování s lidmi a bojovat proti němu, chránit oběti obchodování a podporovat spolupráci mezi smluvními stranami. Protokol si tedy neklade jako cíl pouze kriminalizaci jednání uvedených ve svém článku 5, ale za důležitou považuje i mezinárodní spolupráci při prevenci tohoto škodlivého jevu. Zvláštní důraz je kladen na ochranu žen a dětí.

k článku 3 – Použité pojmy

Článek 3 definuje pojmy „obchodování s lidmi“ a „dítě“ a upřesňuje i pojem „vykořisťování“ (podrobněji viz komentář k článku 5).

k článku 4 – Rozsah použití

Tento článek omezuje použití Protokolu na předcházení, vyšetřování a stíhání trestných činů stanovených v souladu s článkem 5 Protokolu v případech, kdy jsou tyto trestné činy nadnárodní povahy⁵ a zahrnují organizovanou zločineckou skupinu. Protokol stejně jako Úmluva v některých konkrétních případech od požadavku na nadnárodní povahu trestných činů, resp. zahrnutí organizované skupiny upouští. Omezení se rovněž nevztahuje na úpravu věnovanou ochraně obětí.

k článku 5 – Trestnost

Článek 5 v odstavci 1 zavazuje smluvní strany k trestnosti jednání definovaných v článku 3 za předpokladu, že tato jednání byla úmyslná.

o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění zákona č. 105/2013 Sb., projednává jako sněmovní tisk č. 45

⁵ Viz článek 3 odst. 2 Úmluvy

Pokud jde o „obchodování s lidmi“, naplňuje jednání uvedené v definici skutkové podstaty několika trestných činů. Bude stíháno zejména jako trestný čin obchodování s lidmi podle § 168 trestního zákoníku. Úprava obsažená v tomto paragrafu rozlišuje ve shodě s Protokolem obchodování s dětmi (§ 168 odst. 1 trestního zákoníku), které je postihováno v každém případě, i když nebylo použito násilí, pohrůžky násilí nebo lsti, ani zneužití omylu, tísně nebo závislosti, neboť děti jsou bezbrannější než dospělí, a proto u nich hrozí větší nebezpečí, že se stanou obětí obchodu s lidmi. V případě obchodování s osobami staršími 18 let se trestní postih váže na použití násilí, pohrůžky násilí nebo lsti anebo zneužití omylu, tísně nebo závislosti (§ 168 odst. 2). V obou případech není (ve shodě s článkem 3 písm. b) Protokolu) relevantní případný souhlas oběti; pachatele je možné potrestat i v případě, že osoba dala k jeho jednání souhlas. Současné znění § 168 trestního zákoníku však neumožňuje trestní postih osoby, která oběť obchodování s lidmi za účelem vykořisťování přijala. Ačkoliv toto jednání může v konkrétním případě naplňovat skutkovou podstatu jiných trestných činů (viz níže) je vhodné ustanovení § 168 trestního zákoníku doplnit. Potřebná novela trestního zákoníku (viz výše) byla připravena mj. i v souvislosti s implementací již zmíněné směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a ochraně obětí.

Jednání popsané v článku 5 (ve spojení s článkem 3) Úmluvy může naplňovat rovněž skutkovou podstatu trestného činu zbavení osobní svobody podle § 170 trestního zákoníku, trestného činu omezování osobní svobody podle § 171 trestního zákoníku, trestného činu zavlčení podle § 172 trestního zákoníku, trestného činu vydírání podle § 175 trestního zákoníku nebo trestného činu útisku podle § 177 trestního zákoníku.

V případě, že je cílem obchodování odnětí orgánu, přicházejí v úvahu trestné činy těžkého ublížení na zdraví a ublížení na zdraví podle §§ 145 a 146 trestního zákoníku, případně trestný čin vraždy podle § 140 trestního zákoníku nebo trestný čin neoprávněného odebrání tkání a orgánů podle § 164 trestního zákoníku, případně trestný čin nedovoleného nakládání s tkáněmi a orgány podle § 165 trestního zákoníku.

Jsou-li předmětem obchodování děti, lze kromě výše uvedeného § 168 odst. 1 trestního zákoníku aplikovat zejména ustanovení o trestném činu svěřením dítěte do moci jiného podle § 169 trestního zákoníku a trestném činu únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou podle § 200 trestního zákoníku. Definice pojmu dítě uvedená v § 126 trestního zákoníku je zcela shodná s definicí tohoto pojmu uvedenou v článku 3 písm. d) Protokolu, tj. znamená osobu mladší osmnácti let.

V odstavci 2 tento článek Protokolu požaduje kriminalizaci pokusu, spolupachatelství a organizování trestných činů stanovených v souladu s odstavcem 1. Pokus a spolupachatelství jsou kriminalizovány na základě § 21 a § 23 trestního zákoníku. Organizování, návod, pomoc, rada, podněcování a napomáhání pak na základě § 24 trestního zákoníku.

k článku 6 – Pomoc a ochrana obětí obchodování s lidmi

Stěžejní úpravu práv obětí obsahuje nový zákon o obětech trestných činů (účinný od 1. srpna 2013), jehož cílem je zlepšit postavení poškozených, zejména jim nepůsobit žádnou další újmu, poskytnout jim právní pomoc, zvýšit jejich informovanost v průběhu trestního řízení a poskytnout jim prostor vyjádřit se k trestnému činu a k důsledkům, které v životě oběti měl. Zákon o obětech trestných činů obsahuje definici oběti, přičemž stanoví kategorii

zvláště zranitelné oběti, do které spadají mj. oběti trestného činu obchodování s lidmi. Oběti mají právo na poskytnutí odborné pomoci zahrnující psychologické a sociální poradenství, právní pomoc a restorativní program. Pomoc (v případě zvláště zranitelných obětí bezplatná) je poskytována subjekty zapsanými v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů. Dále mají oběti právo na široký okruh informací, právo na ochranu před hrozícím nebezpečím, právo na ochranu soukromí, právo na ochranu před druhotnou újmou, právo na doprovod důvěrníka u procesních úkonů a právo na peněžitou pomoc.

Závazky vyplývající z tohoto ustanovení Protokolu jsou dále realizovány zejména v trestním řádu. Oběť obchodování bude mít v trestním řízení postavení poškozeného nebo svědka. Utajení totožnosti svědka je upraveno zejména v §§ 55, 101, 101a, 165 a 209 trestního řádu. Zvláštnosti trestního řízení týkajícího se osob mladších 15 let jsou dále upraveny v ustanoveních §§ 102, 104a, 104b, 104c, 164 a 183a trestního řádu. § 200 trestního řádu upravuje možnost vyloučení veřejnosti z projednání věci mj. z důvodu důležitého zájmu svědků.

Zákon o zvláštní ochraně svědka umožňuje zařadit ohrožené svědky do zvláštního programu k zajištění jejich fyzické ochrany (jedná se o osobní ochranu, přestěhování chráněné osoby včetně příslušníků její domácnosti v rámci České republiky nebo do zahraničí, pomoc chráněné osobě za účelem jejího sociálního začlenění v novém prostředí a zastírání skutečné totožnosti chráněné osoby).

Poskytnutí ochrany oběti obchodování s lidmi je možné i podle § 2 zákona o policii. Na základě tohoto ustanovení, které ukládá Policii České republiky chránit bezpečnost osob a majetku, je poskytována tzv. krátkodobá ochrana (fyzická ochrana, dočasná změna pobytu osoby, zabezpečovací technika, sledování osob a věcí, poradensko-preventivní činnost).

Pokud jde o poskytování pomoci dětským obětem obchodování s lidmi, plní orgány sociálně-právní ochrany dětí zejména úkoly v oblasti výkonu opatrovnictví dětí v postavení poškozených v trestním řízení podle § 17 písm. a) zákona o sociálně-právní ochraně dětí ve spojení s § 45 odst. 2 trestního řádu, dále v oblasti poskytování poradenství a zprostředkování odborné péče pro dětské oběti podle § 8 a 11 zákona o sociálně-právní ochraně dětí a v oblasti zprostředkování umístění dítěte do vhodné formy náhradní rodinné péče nebo vhodného zařízení pro péči o děti v situaci, kdy se dětská oběť obchodování s lidmi ocitne bez odpovídající péče nebo nemůže být ponechána v péči rodičů nebo jiných osob odpovědných za její výchovu (viz §§ 14-16 a §§ 19-29 zákona o sociálně-právní ochraně dětí). Děti rovněž spadají do kategorie zvláště zranitelné oběti ve smyslu výše uvedeného zákona o obětech trestných činů.

Od roku 2003 funguje v České republice Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi. Program je určen pro definovanou skupinu, a to pro pravděpodobné oběti trestného činu obchodování s lidmi, tzn. pro občana EU vykořisťovaného na území České republiky, pro občana třetí země vykořisťovaného na území České republiky a pro občana České republiky vykořisťovaného v zahraničí nebo na území České republiky. Program je opatření vytvořené s cílem poskytnout pravděpodobným obětem obchodování s lidmi podporu a náležitou ochranu na základě individuálního posouzení rizika a náležitě chránit pravděpodobné oběti obchodování s lidmi v procesním postavení svědka, které poskytují součinnost orgánům činným v trestním řízení. Oběti zařazené v program mohou využít komplexní pomoc a asistenci a je jim dána šedesátidenní doba na rozmyšlenou sloužící k tomu, aby se oběť odpoutala od kriminálního prostředí, zdravotně a psychicky se

stabilizovala a rozhodla se, zda bude spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení. Partnery programu jsou spolupracující nevládní neziskové organizace, Ministerstvo vnitra a Policie České republiky. Součástí programu jsou i dobrovolné návraty obětí do země původu zajišťované prostřednictvím Mezinárodní organizace pro migraci (IOM).

k článku 7 – Postavení obětí obchodování s lidmi v přijímajících státech

Za podmínky, že oběť obchodování s lidmi spolupracuje s orgány činnými v trestním řízení v procesním postavení svědka na odhalení trestného činu a nespolupracuje s osobami podezřelými ze spáchání tohoto trestného činu, a za splnění dalších podmínek, lze takové osobě udělit povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území podle § 42e zákona o pobytu cizinců. Stejný typ pobytového oprávnění lze udělit i cizinci, který je manželem, nezletilým nebo zletilým nezaopatřeným dítětem oběti obchodování s lidmi anebo cizinci, který jí byl z důvodu nezpůsobilosti k právním úkonům rozhodnutím příslušného orgánu svěřen do péče, pokud se nachází na území České republiky a důvodem jeho pobytu je společné soužití rodiny.

Zákon o pobytu cizinců dále umožňuje ve vhodných případech obětem obchodování s lidmi udělit vízum za účelem strpění pobytu na území – viz § 33 odst. 1 předmětného zákona. Mezi překážky vycestování, jejichž existence je podmínkou udělení víza za účelem strpění, lze zahrnout i skutečnost, že se cizinec stal obětí obchodování s lidmi. Mimoto lze uvažovat i o možnosti udělení víza za účelem strpění z důvodu, že oběť obchodování s lidmi je svědkem nebo poškozeným v trestním řízení a její účast na řízení je nezbytná (§ 33 odst. 1 písm. b). K získání trvalého pobytu pro oběť obchodování s lidmi lze aplikovat ustanovení § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, zejména pokud její spolupráce s orgány činnými v trestním řízení přispěla k prokázání trestného činu, tzn. že pachatel byl i na základě svědectví oběti pravomocně za spáchání trestného činu odsouzen.

k článku 8 – Navracení obětí obchodování s lidmi

Při realizaci závazků vyplývajících z článku 8 bude postupováno podle úpravy obsažené přímo v Protokolu nebo podle úpravy obsažené v tzv. readmisních dohodách. Protokol upravuje předávání a přebírání osob, které se staly oběťmi obchodování s lidmi a jsou občany dožádaného státu nebo v něm mají trvalý pobyt v době vstupu na území přijímajícího státu. Protokol rovněž řeší situace, kdy oběť obchodování s lidmi nemá řádné cestovní doklady. V souladu s českým právním řádem bude možno v takovýchto případech vydat cizincům cestovní průkaz totožnosti na základě § 114 zákona o pobytu cizinců. Občanům České republiky bude možno vydat pro účely návratu cestovní průkaz podle § 15 zákona o cestovních dokladech.

Odstavec 6 tohoto článku stanoví, že článkem nejsou dotčeny jakékoliv příslušné dvoustranné nebo mnohostranné smlouvy, které zcela nebo zčásti upravují návrat obětí obchodování s lidmi. Česká republika má v současnosti sjednání řadu readmisních dohod upravujících obecně předávání a přebírání osob, které nelegálně vstoupily nebo nelegálně pobývají na území státu. Česká republika je rovněž vázána readmisními smlouvami uzavřenými Evropskou unií s třetími státy. Readmisní klauzule jsou obsaženy i ve smlouvách, které upravují širší problematiku s dotčeným státem, například v tzv. rámcových dohodách o spolupráci uzavíraných mezi Evropskou unií a členskými státy, na straně jedné, a třetím státem, na straně druhé.

V souvislosti s případným navrácením dětských obětí obchodování s lidmi je významné ustanovení § 36 zákona o sociálně-právní ochraně dětí, který upravuje postup příslušných orgánů sociálně-právní ochrany dětí a zastupitelských úřadů v cizině při zajišťování návratu dítěte, které se nachází na území cizího státu bez doprovodu rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte.

k článku 9 – Předcházení obchodování s lidmi

Vláda v pravidelných čtyřletých intervalech schvaluje Národní strategii boje proti obchodování s lidmi v České republice. Národní strategie na roky 2012-2015 byla schválena usnesením vlády č. 282 z 18. dubna 2012. Součástí strategie je pravidelně i řada úkolů preventivního charakteru, které se přímo váží k Protokolu.

Od roku 2008 je každoročně vydávána Zpráva o stavu obchodování s lidmi v České republice, která obsáhle mapuje situaci v oblasti boje proti obchodu s lidmi, hodnotí předchozí rok a stanovuje nové úkoly pro nadcházející období.

Usnesením vlády č. 1006 ze dne 20. srpna 2008 byla zřízena Meziresortní koordinační skupina pro oblast boje proti obchodu s lidmi a byl schválen její statut. Meziresortní koordinační skupina slouží jako platforma pro výměnu informací a koordinaci aktivit v oblasti boje proti obchodu s lidmi. Jejími členy jsou vedle dotčených orgánů státní správy (Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Nejvyšší státní zastupitelství, Policie České republiky, Rada vlády pro lidská práva atd.) rovněž Mezinárodní organizace pro migraci a některé nevládní neziskové organizace (např. La Strada, Arcidiecézní charita Praha, Rozkoš bez rizika atd.).

Těžiště preventivních aktivit tvoří vzdělávání relevantních profesních skupin. Problematika obchodování s lidmi je zařazena do školních vzdělávacích programů policejních škol a probíhají rovněž specializované kurzy pro policisty, kteří se touto problematikou zabývají. Kurzy, semináře a školení jsou organizovány rovněž pro státní zástupce, konzulární pracovníky, pracovníky Správy uprchlických zařízení apod. Další preventivní aktivitou jsou informační kampaně jako např. kampaň a telefonická linka pomoci „Řekni to za ní“. Velký význam má i práce v terénu, které se věnují např. organizace zastoupené ve výše zmíněné meziresortní koordinační skupině (La Strada, Rozkoš bez rizika a další). Práce v terénu je orientována zejména na cílové skupiny z řad cizinců, kteří mohou být v obtížné životní situaci blízké obchodování a vykořisťování. Za účelem prevence obchodování s dětmi byl v r. 2011 vydán materiál „Obchodování s dětmi – doporučení pro postup orgánů veřejné správy“. Tento materiál vznikl za přispění orgánů státní správy, neziskového i nevládního sektoru. Cílem dokumentu je detailně popsat doporučené postupy v případech, kdy především nezletilý cizinec je pachatelem trestné činnosti s cílem dosažení majetkového prospěchu. V dokumentu je kladen důraz na to, že dítě páchající některé přestupky nebo trestnou činnost nemusí být vždy pachatel, ale může být obětí, která byla k takovému činu donucena.

V rámci EU byla v době českého předsednictví v Radě EU zřízena neformální síť národních zpravodajů a ekvivalentních mechanismů. Setkání národních zpravodajů se konají pod záštitou Komise EU dvakrát ročně a jsou k nim přizváni i představitelé řady mezinárodních organizací (Mezinárodní organizace práce, Organizace spojených národů, Organizace pro spolupráci a bezpečnost v Evropě apod.). Hlavní role národních zpravodajů

a ekvivalentních mechanismů spočívá v monitoringu implementace aktivit zaměřených na boj proti obchodu s lidmi na národní úrovni a ve sběru a zpracování dat na mezinárodní úrovni.

k článku 10 – Výměna informací a školení

V případě předávání informací podle tohoto článku bude Policie České republiky postupovat podle zákona o policii, jehož § 89 obecně stanoví, že Policie České republiky při plnění svých úkolů spolupracuje se zahraničními bezpečnostními sbory, mezinárodní organizací Interpol, Evropským policejním úřadem, příslušnými orgány a institucemi Evropské unie a jejích členských států a s jinými mezinárodními organizacemi. V případě předávání osobních údajů bude postupovat podle § 80 zákona o policii. Jiné orgány než Policie České republiky budou při předávání osobních údajů do zahraničí postupovat podle § 27 zákona o ochraně osobních údajů. Výměna informací je možná i na základě smluv o policejní spolupráci.

k článku 11 – Opatření na hranicích

Závazky vyplývající z tohoto článku spadají částečně do působnosti Evropské unie a jsou upraveny tzv. schengenským *acquis* (Evropská unie je smluvní stranou Protokolu a na přípravě jeho textu v ad hoc výboru Organizace spojených národů se aktivně podílela, resp. podílelo se na něm Evropské společenství). Ve vnitrostátním právním řádu jsou závazky vyplývající z článku 11 zajištěny zákonem o pobytu cizinců. Jedná se zejména o možnost odepření vstupu na území podle § 9 mj. z důvodu zařazení osoby v evidenci nežádoucích osob (viz § 154) nebo v Schengenském informačním systému nebo z důvodu, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, a možnost ukončit přechodný pobyt na území podle § 19. Mezi další preventivní opatření, která má Ministerstvo vnitra k dispozici, patří požadování výpisu z Rejstříku trestů⁶ a obdobného dokladu státu, jehož je cizinec občanem nebo kde po určitou dobu pobýval (viz např. § 31 odst. 5 písm. a) zákona o pobytu cizinců). Opatřením s výraznými preventivními i represivními důsledky je realizace správního vyhoštění podle § 118 a následujících zákona o pobytu cizinců, které spočívá v ukončení pobytu na území a je spojeno se stanovením doby, po niž nelze umožnit opětovný vstup cizince na území, a to až na dobu 10 let.

§ 104 zákona o pobytu cizinců stanoví povinnosti dopravců a provozovatelů dopravy z hlediska jejich odpovědnosti za dopravu cizince, který by byl dopraven na území bez potřebných dokladů pro vstup na území České republiky. Dopravci jsou povinni zajistit, aby na území republiky nebyl dopraven cizinec, který nemá cestovní doklad nebo vízum, je-li vzhledem k účelu a cíli cesty potřebné. Dopravci mají případně povinnost dopravit cizince zpět (např. v případě, že mu byl odepřen vstup na území). Porušení některé z uvedených povinností je správním deliktem podle § 157 zákona o pobytu cizinců, který zároveň rovněž stanoví sankce.

k článku 12 – Zabezpečení dokladů a jejich kontrola

Závazky vyplývající z ustanovení článku 12, tj. zajištění, že vydávané cestovní doklady a doklady totožnosti budou dostatečně kvalitní a chráněné před snadným zneužitím a paděláním, jsou v samotném zájmu České republiky a jsou již realizovány ve vnitrostátní

⁶ Rejstřík trestů je zřízen na základě zákona č. 269/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

právní úpravě. Vydávané doklady splňují mezinárodní standardy Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) i standardy Evropské unie⁷.

k článku 13 – Pravost a platnost dokladů

Na žádost příslušných orgánů jiného smluvního státu o ověření platnosti a pravosti cestovního dokladu vydaného orgány České republiky nebo občanského průkazu státního občana České republiky bude provedena проверка za využití údajů v agendovém informačním systému evidence cestovních dokladů a občanských průkazů, v souladu s právními předpisy upravujícími využívání těchto evidencí.

k článkům 14 až 20 – Závěrečná ustanovení

Tyto články obsahují úpravu řešení sporů, ustanovení týkající se podpisu, ratifikace, přijetí, schválení a přístupu k Protokolu, vstupu v platnost, návrhů a přijímání změn Protokolu, možnosti vypovězení Protokolu a stanovení depozitáře a jazyků Protokolu. Česká republika nevyužije možnosti učinit výhradu podle článku 15 odst. 3 Protokolu týkající se jurisdikce Mezinárodního soudního dvora. Jedná se o stejnou výhradu, kterou připouští i Úmluva ve svém článku 35 odstavec 2. Obdobná ustanovení jsou obvyklá i v jiných mezinárodních úmlouvách, jimiž je Česká republika vázána, ČR standardně jurisdikci Mezinárodního soudního dvora přijímá.

Vláda České republiky vyslovila souhlas s návrhem na ratifikaci Protokolu dne 23. ledna 2013 svým usnesením č. 62. Materiál byl následně v květnu 2013 společně s potřebnou novelou trestního zákoníku předložen oběma komorám Parlamentu České republiky. Poslanecká sněmovna však materiál nestihla projednat před svým rozpuštěním. Z tohoto důvodu je návrh na ratifikaci Protokolu předkládán opětovně. Opětovně je Parlamentem České republiky projednávána rovněž příslušná novela trestního zákoníku.

V Praze dne 7. března 2014

Mgr. Bohuslav Sobotka, v.r.
Předseda vlády

⁷ Viz například nařízení Rady (ES) č. 2252/2004 o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech vydávaných členskými státy, v platném znění.

**PROTOKOL O PŘEDCHÁZENÍ, POTLAČOVÁNÍ A
TRESTÁNÍ OBCHODOVÁNÍ S LIDMI, ZEJMÉNA SE
ŽENAMI A DĚTMI, DOPLŇUJÍCÍ
ÚMLUVU ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ PROTI
NADNÁRODNÍMU ORGANIZOVANÉMU ZLOČINU**

Preambule

Smluvní strany tohoto Protokolu,

prohlašující, že účinné kroky za účelem předcházení obchodování s lidmi a boje proti němu, zejména se ženami a dětmi, vyžadují jednotný mezinárodní přístup v zemích původu, tranzitu a místa určení, který zahrnuje opatření k předcházení takovému obchodování, postihu obchodníků a ochranu obětí takového obchodování včetně ochrany jejich mezinárodně uznávaných lidských práv,

s ohledem na skutečnost, že i přes existenci různých mezinárodních dokumentů, které obsahují pravidla a praktická opatření pro boj proti vykořisťování lidí, zejména žen a dětí, neexistuje žádný univerzální dokument, který by se zabýval všemi aspekty obchodování s lidmi,

v obavě, že při neexistenci takového dokumentu nebudou osoby, které jsou zvláště zranitelné obchodováním, dostatečným způsobem chráněny,

odvolávající se na rezoluci Valného shromáždění 53/111 z 9. prosince 1998, kterou Valné shromáždění rozhodlo zřídit časově neomezený mezivládní ad hoc výbor za účelem vypracování komplexní mezinárodní úmluvy proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a projednání vypracování, mimo jiné, mezinárodního dokumentu zabývajícího se obchodováním se ženami a dětmi,

přesvědčeny, že doplnění Úmluvy Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu o mezinárodní dokument k předcházení, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi, bude užitečné pro předcházení a boj s touto trestnou činností,

se dohodly na následujícím:

I. Všeobecná ustanovení

Článek 1

Vztah k Úmluvě Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu

1. Tento Protokol doplňuje Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu. Bude vykládán společně s Úmluvou.
2. Ustanovení Úmluvy se užijí obdobně na tento Protokol, pokud není dále uvedeno jinak.
3. Trestné činy stanovené v souladu s článkem 5 tohoto Protokolu jsou považovány za trestné činy stanovené v souladu s Úmluvou.

Článek 2

Účel

Účelem tohoto Protokolu je:

- (a) předcházet obchodování s lidmi a bojovat proti němu, se zvláštní pozorností věnovanou ženám a dětem;
- (b) chránit oběti takového obchodování a pomáhat jim s plným respektem k jejich lidským právům; a
- (c) podporovat spolupráci mezi smluvními stranami za účelem splnění těchto cílů.

Článek 3

Použité pojmy

Pro účely tohoto Protokolu:

- (a) „obchodování s lidmi“ znamená najmutí, přepravu, předání, přechovávání nebo přijetí osob za účelem vykořisťování, a to prostřednictvím pohrůžky násilím nebo použití násilí či jiných forem donucení, prostřednictvím únosu, podvodu, uvedení v omyl nebo zneužití moci či stavu zvláštní zranitelnosti nebo prostřednictvím poskytnutí nebo přijetí plateb či výhod s cílem získat souhlas osoby mající kontrolu nad jinou osobou. Vykořisťování zahrnuje přinejmenším zneužívání prostituce jiných, jiné formy sexuálního vykořisťování, nucenou práci nebo služby, otroctví nebo podobné praktiky jako je otroctví, nevolnictví nebo odnětí orgánů;
- (b) souhlas oběti obchodování s lidmi se zamýšleným vykořisťováním uvedeným v bodu (a) tohoto článku nebude brán v úvahu, jestliže byl použit jakýkoliv prostředek uvedený v bodu (a);
- (c) najmutí, přeprava, předání, přechovávání nebo přijetí dítěte za účelem vykořisťování bude považováno za „obchodování s lidmi“, i když nezahrnuje žádný z prostředků uvedených v bodu (a) tohoto článku;
- (d) „dítě“ znamená jakoukoliv osobu mladší osmnácti let.

Článek 4

Rozsah použití

Tento Protokol se použije, pokud není dále uvedeno jinak, k předcházení, vyšetřování a stíhání trestných činů stanovených v souladu s článkem 5 tohoto Protokolu, pokud jsou tyto trestné činy nadnárodní povahy a zahrnují organizovanou zločineckou skupinu, jakož i k ochraně obětí takových trestných činů.

Článek 5

Trestnost

1. Každá smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která jsou nezbytná pro to, aby, pokud budou spáchána úmyslně, byla za trestné činy pokládána jednání uvedená v článku 3 tohoto Protokolu.

2. Každá smluvní strana přijme rovněž taková legislativní a jiná opatření, která jsou nezbytná pro to, aby byly za trestné činy pokládány:

- (a) v souladu se základními zásadami jejího právního řádu, pokus spáchat trestný čin stanovený v souladu s odstavcem 1 tohoto článku;
- (b) spolupachatelství trestného činu stanoveného v souladu s odstavcem 1 tohoto článku; a
- (c) organizování nebo návod jiné osoby ke spáchání trestného činu stanoveného v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.

II. Ochrana obětí obchodování s lidmi

Článek 6

Pomoc obětem obchodování s lidmi a jejich ochrana

1. Ve vhodných případech a v rozsahu, který umožňuje její vnitrostátní právo, bude každá smluvní strana chránit soukromí a totožnost obětí obchodování s lidmi, mezi jiným také tím, že soudní řízení vztahující se k takovému obchodování budou neveřejná.

2. Každá smluvní strana zajistí, aby její vnitrostátní právní nebo správní řád obsahoval opatření, která ve vhodných případech zajistí obětem obchodování s lidmi:

- (a) informace o příslušných soudních a správních řízeních;
- (b) pomoc, aby mohly být jejich stanoviska a zájmy předneseny a zváženy v příslušném stádiu trestního řízení proti pachatelům způsobem, který nebude na újmu právům obhajoby.

3. Každá smluvní strana zváží zavedení opatření umožňující fyzické, psychologické a sociální zotavení obětí obchodování s lidmi, ve vhodných případech i ve spolupráci s nevládními organizacemi a dalšími složkami občanské společnosti, a zejména poskytnutí:

- (a) vhodného ubytování;
- (b) poradenství a informací, zvláště ohledně jejich zákonných práv, v jazyce, kterému oběti obchodování s lidmi rozumějí;
- (c) zdravotní, psychologické a materiální pomoci; a
- (d) zaměstnání, příležitosti ke vzdělávání a školení.

4. Každá smluvní strana vezme při provádění ustanovení tohoto článku v úvahu věk, pohlaví a zvláštní potřeby obětí obchodování s lidmi, zejména zvláštní potřeby dětí, včetně náležitého ubytování, vzdělání a péče.

5. Každá smluvní strana bude usilovat o zajištění fyzické bezpečnosti obětí obchodování s lidmi, pokud se nacházejí na jejím území.

6. Každá smluvní strana zajistí, aby její vnitrostátní právní řád obsahoval opatření, která poskytnou obětem obchodování s lidmi možnost získat náhradu škody, kterou utrpěly.

Článek 7

Postavení obětí obchodování s lidmi v přijímajících státech

1. Vedle opatření přijatých podle článku 6 tohoto Protokolu každá smluvní strana zváží přijetí legislativních nebo jiných vhodných opatření, která ve vhodných případech dovolí obětem obchodování s lidmi zůstat dočasně nebo trvale na jejím území.

2. Při provádění ustanovení uvedeného v odstavci 1 tohoto článku každá smluvní strana náležitě zohlední humanitární faktory.

Článek 8

Navracení obětí obchodování s lidmi

1. Smluvní strana, jejímž státním občanem je oběť obchodování s lidmi nebo ve které měla tato osoba právo trvalého pobytu v době vstupu na území přijímající smluvní strany, usnadní a přijme navracení této osoby bez zbytečného či nepřiměřeného odkladu, a to při řádném přihlédnutí k bezpečnosti této osoby.

2. Pokud smluvní strana navrácí oběť obchodování s lidmi smluvní straně, jejíž je tato osoba státním občanem nebo ve které měla v době vstupu na území přijímající smluvní strany právo trvalého pobytu, zohlední patřičně při takovém navracení bezpečnost této osoby a stav jakéhokoli řízení souvisejícího se skutečností, že je tato osoba obětí obchodování a tento návrat bude, pokud možno, dobrovolný.

3. Na žádost přijímající smluvní strany dožádaná smluvní strana bez zbytečného a nepřiměřeného odkladu ověří, zda je osoba, která je obětí obchodování s lidmi, jejím státním občanem nebo měla právo trvalého pobytu na jejím území v době vstupu na území přijímající smluvní strany.

4. Pro usnadnění navracení oběti obchodování s lidmi, která nemá řádné doklady, bude smluvní strana, jejímž je osoba státním občanem nebo ve které měla trvalý pobyt v době vstupu na území přijímající smluvní strany, na požádání přijímající smluvní strany souhlasit s vydáním takových cestovních dokladů nebo jiných povolení, která jsou nezbytná pro to, aby osoba mohla cestovat a vrátit se na území svého státu.

5. Tímto článkem není dotčeno jakékoliv právo přiznané obětem obchodování s lidmi podle vnitrostátního práva přijímající smluvní strany.

6. Tímto článkem nejsou dotčeny jakékoliv příslušné dvoustranné nebo mnohostranné smlouvy nebo ujednání, která zcela nebo zčásti upravují návrat obětí obchodování s lidmi.

III. Prevence, spolupráce a další opatření

Článek 9

Předcházení obchodování s lidmi

1. Smluvní strany zavedou komplexní politiku, programy a další opatření s cílem:
 - (a) předcházet obchodování s lidmi a bojovat proti němu; a
 - (b) chránit oběti obchodování s lidmi, zejména ženy a děti, před druhotnou viktimizací.
2. Smluvní strany budou usilovat o přijetí opatření jako jsou výzkum, informační a masmediální kampaně a sociální a ekonomické iniciativy zaměřené na předcházení obchodování s lidmi a boj proti němu.
3. Politika, programy a další opatření přijatá v souladu s tímto článkem budou ve vhodných případech zahrnovat spolupráci s nevládními organizacemi, jinými v úvahu přicházejícími organizacemi a dalšími složkami občanské společnosti.
4. Smluvní strany přijmou nebo posílí, a to rovněž prostřednictvím dvoustranné a mnohostranné spolupráce, opatření zaměřená k odstranění faktorů, které dělají z osob, zejména žen a dětí, možné oběti obchodování, jako jsou chudoba, nedostatečný rozvoj a nedostatek rovných příležitostí.
5. Smluvní strany přijmou nebo posílí legislativní nebo jiná opatření, jako jsou vzdělávací, sociální nebo kulturní opatření, a to rovněž prostřednictvím dvoustranné či mnohostranné spolupráce, která budou zaměřena na to, odradit poptávku podporující vykořisťování osob ve všech jeho formách, zejména potom žen a dětí, jež vede k obchodování s lidmi.

Článek 10

Výměna informací a školení

1. Orgány vymáhání práva, imigrační či jiné příslušné orgány smluvních stran budou ve vhodných případech spolupracovat prostřednictvím výměny informací v souladu se svým vnitrostátním právem, aby mohly určit:
 - (a) zda jednotlivci, kteří překračují nebo se pokoušejí překročit mezinárodní hranici s cestovními doklady, které patří jiným osobám, nebo bez cestovních dokladů, jsou pachatelé nebo oběti obchodování s lidmi;
 - (b) druhy cestovních dokladů, které jednotlivci použili nebo se pokusili použít při překročení mezinárodní hranice pro účely obchodování s lidmi; a
 - (c) prostředky a metody používané organizovanými zločineckými skupinami při obchodování s lidmi, včetně najímání a přepravy obětí, tras a spojení mezi jednotlivci a skupinami zabývajícími se takovým obchodováním, a možná opatření vedoucí k jejich odhalení.
2. Smluvní strany poskytnou či posílí školení úředníků orgánů vymáhání práva, imigračních a jiných příslušných úředníků v oblasti předcházení obchodování s lidmi. Školení by se mělo soustředit na metody používané při předcházení takového obchodování, stíhání obchodníků a ochraně práv obětí, včetně ochrany obětí před obchodníky. Školení by rovněž mělo vzít v úvahu potřebu zohlednit lidská práva a citlivé otázky týkající se dětí a pohlaví

a mělo by podpořit spolupráci s nevládními organizacemi, jinými v úvahu přicházejícími organizacemi a dalšími složkami občanské společnosti.

3. Smluvní strana, která obdrží informaci, vyhoví jakékoliv žádosti smluvní strany, která tuto informaci předala, na omezení použití takové informace.

Článek 11

Opatření na hranicích

1. Aniž by byly dotčeny mezinárodní závazky týkající se volného pohybu osob, smluvní strany posílí v rámci možností pohraniční kontroly nezbytné pro předcházení a odhalování obchodování s lidmi.

2. Každá smluvní strana přijme legislativní nebo jiná vhodná opatření, aby v rámci možností zabránila využití přepravy provozované komerčními dopravci k páčání trestných činů stanovených v souladu s článkem 5 tohoto Protokolu.

3. Pokud je to vhodné a aniž by byly dotčeny příslušné mezinárodní úmluvy, taková opatření budou zahrnovat stanovení povinnosti komerčních dopravců, včetně jakékoliv dopravní společnosti nebo vlastníka či provozovatele jakýchkoliv dopravních prostředků přesvědčit se, že všichni cestující mají cestovní doklady potřebné pro vstup do přijímajícího státu.

4. Každá smluvní strana přijme v souladu se svým vnitrostátním právem nezbytná opatření, aby mohla uplatnit sankce v případě porušení povinnosti uvedené v odstavci 3 tohoto článku.

5. Každá smluvní strana zváží přijetí opatření, která v souladu s jejím vnitrostátním právem dovolí odmítnout vstup nebo odejmout víza osobám zapojeným do páčání trestných činů stanovených v souladu s tímto Protokolem.

6. Aniž by byl dotčen článek 27 Úmluvy, státy, smluvní strany, zváží posílení spolupráce mezi orgány pohraniční kontroly mimo jiné tím, že zřídí a budou udržovat přímý komunikační styk.

Článek 12

Zabezpečení dokladů a jejich kontrola

Každá smluvní strana učiní v rámci dostupných prostředků opatření, která jsou nezbytná k tomu:

- (a) aby zajistila, že cestovní doklady nebo doklady totožnosti, které vydává, jsou takové kvality, že nemohou být snadno zneužity a snadno padělány nebo protiprávně pozměněny, napodobeny nebo vydány; a
- (b) aby zajistila celistvost a zabezpečení cestovních dokladů a dokladů totožnosti vydaných jí nebo jejím jménem a zabránila jejich protiprávnímu vyhotovování, vydávání a používání.

Článek 13

Pravost a platnost dokladů

Smluvní strana na žádost jiné smluvní strany ověří, v souladu se svým vnitrostátním právem, v přiměřené době pravost a platnost cestovních dokladů nebo dokladů totožnosti vydaných nebo údajně vydaných jejím jménem, u nichž existuje podezření z jejich používání pro účely obchodování s lidmi.

IV. Závěrečná ustanovení

Článek 14

Výjimka

1. Nic v tomto Protokolu nemá vliv na práva, povinnosti a odpovědnost států a jednotlivců podle mezinárodního práva, včetně mezinárodního humanitárního práva a mezinárodního práva lidských práv a zejména, pokud přichází v úvahu jejich použití, Úmluvy z roku 1951 a Protokolu z roku 1967 o právním postavení uprchlíků a zásady nenavrácení v nich uvedené.

2. Opatření uvedená v tomto Protokolu budou vykládána a prováděna tak, aby nedocházelo k diskriminaci osob v důsledku toho, že jsou obětmi obchodování s lidmi. Výklad a provádění těchto opatření bude v souladu s mezinárodně uznanými zásadami zákazu diskriminace.

Článek 15

Řešení sporů

1. Smluvní strany se vynasnaží řešit spory ohledně výkladu nebo provádění tohoto Protokolu na základě jednání.

2. Veškeré spory mezi dvěma nebo více smluvními stranami ohledně výkladu nebo provádění tohoto Protokolu, které nebude možné vyřešit jednáním v rámci přiměřeného časového období, budou na žádost jedné z těchto smluvních stran, předloženy k rozhodčímu řízení. Jestliže šest měsíců od data podání žádosti o rozhodčí řízení tyto smluvní strany nebudou schopny se dohodnout na organizaci rozhodčího řízení, kterákoliv z těchto smluvních stran může postoupit spor k Mezinárodnímu soudnímu dvoru prostřednictvím žádosti podané v souladu s jeho Statutem.

3. Každá smluvní strana může při podpisu, ratifikaci, přijetí nebo schválení tohoto Protokolu nebo při přístupu k němu prohlásit, že se nepovažuje být vázána odstavcem 2 tohoto článku. Ostatní smluvní strany nebudou vázány odstavcem 2 tohoto článku vůči žádné smluvní straně, která učinila takovouto výhradu.

4. Jakákoliv smluvní strana, která učinila výhradu v souladu s odstavcem 3 tohoto článku, může kdykoliv tuto výhradu odvolat na základě sdělení adresovaného generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.

Článek 16

Podpis, ratifikace, přijetí, schválení a přístup

1. Tento Protokol bude otevřen k podpisu všem státům od 12. do 15. prosince 2000 v Palermu v Itálii a následně pak v sídle Organizace spojených národů v New Yorku až do 12. prosince 2002.

2. Tento Protokol bude rovněž otevřen k podpisu regionálním organizacím pro hospodářskou integraci za předpokladu, že alespoň jeden členský stát takové organizace tento Protokol podepsal v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.

3. Tento Protokol podléhá ratifikaci, přijetí či schválení. Ratifikační listiny a listiny o přijetí či schválení budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů. Regionální organizace pro hospodářskou integraci může uložit svou ratifikační listinu nebo listinu o přijetí či schválení, jestliže alespoň jeden z jejích členských států učinil totéž. V této ratifikační listině, listině o přijetí či schválení taková organizace uvede rozsah svých kompetencí v souvislosti se záležitostmi upravenými tímto Protokolem. Takováto organizace bude rovněž informovat depozitáře o jakémkoliv významné změně rozsahu svých kompetencí.

4. Tento Protokol je otevřený k přístupu jakémukoliv státu nebo jakémkoliv regionální organizaci pro hospodářskou integraci, jejíž alespoň jeden členský stát je stranou tohoto Protokolu. Listiny o přístupu budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů. Při svém přístupu regionální organizace pro hospodářskou integraci uvede rozsah svých kompetencí v souvislosti se záležitostmi upravenými tímto Protokolem. Takováto organizace bude rovněž informovat depozitáře o jakémkoliv významné změně rozsahu svých kompetencí.

Článek 17

Vstup v platnost

1. Tento Protokol vstoupí v platnost devadesátého dne od data uložení čtyřicáté ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu, avšak nevstoupí v platnost dříve než Úmluva. Pro účely tohoto odstavce žádná listina uložená regionální organizací pro hospodářskou integraci nebude považována za dodatečnou k listinám uloženým členskými státy takové organizace.

2. Pro každý stát nebo regionální organizaci pro hospodářskou integraci, které ratifikují, přijmou, schválí tento Protokol nebo k němu přistoupí po uložení čtyřicáté listiny dokládající takovýto akt, tento Protokol vstoupí v platnost třicátého dne od data uložení příslušné listiny tímto státem nebo organizací nebo datem, kdy tento protokol vstoupí v platnost v souladu s odstavcem 1 tohoto článku, podle toho, které z nich je pozdější.

Článek 18

Změny

1. Po uplynutí pěti let od vstupu tohoto Protokolu v platnost může smluvní strana tohoto Protokolu navrhnout jeho změnu a předložit tento návrh generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, který poté sdělí návrh změny smluvním stranám a konferenci

smluvních stran Úmluvy za účelem zvážení návrhu a rozhodnutí o něm. Smluvní strany tohoto Protokolu, které se sejdou na konferenci smluvních stran, se vynasnaží dosáhnout shody ohledně každé změny. V nejzazším případě, jestliže budou všechny snahy o shodu vyčerpány a nebude dosaženo dohody, lze změnu přijmout dvoutřetinovou většinou hlasů smluvních stran tohoto Protokolu přítomných a hlasujících na jednání konference smluvních stran.

2. Regionální organizace pro hospodářskou integraci v záležitostech, které spadají do jejich kompetencí, budou uplatňovat své hlasovací právo dle tohoto článku s počtem hlasů rovnajícím se počtu jejich členských států, které jsou stranami tohoto Protokolu. Takové organizace neuplatní své hlasovací právo, jestliže jejich členské státy uplatní své hlasovací právo, a naopak.

3. Na změnu přijatou v souladu s odstavcem 1 tohoto článku se vztahuje povinnost ratifikace, přijetí nebo schválení státy, smluvními stranami.

4. Změna přijatá v souladu s odstavcem 1 tohoto článku vstoupí v platnost ve vztahu ke státu, smluvní straně, devadesát dní od data uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí či schválení takové změny u generální tajemníka Organizace spojených národů.

5. Poté, co změna vstoupí v platnost, bude závazná pro ty státy, smluvní strany, které vyslovily souhlas s tím, být touto změnou vázány. Ostatní smluvní strany budou nadále vázány ustanoveními tohoto Protokolu a všemi předchozími změnami, které ratifikovaly, přijaly či schválily.

Článek 19

Vypovězení Protokolu

1. Smluvní strana může vypovědět tento Protokol na základě písemného sdělení adresovaného generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů. Tato výpověď nabude účinnosti jeden rok od data doručení tohoto sdělení generálnímu tajemníkovi.

2. Regionální organizace pro hospodářskou integraci přestane být stranou tohoto Protokolu poté, co jej všechny její členské státy vypověděly.

Článek 20

Depozitář a jazyky

1. Generální tajemník Organizace spojených národů je určen jako depozitář tohoto Protokolu.

2. Originál tohoto Protokolu, jehož anglické, arabské, čínské, francouzské, ruské a španělské znění mají stejnou platnost, bude uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Na důkaz čehož níže podepsaní zplnomocnění zástupci, řádně pověřeni svými příslušnými vládami, podepsali tento Protokol.

**PROTOCOL TO PREVENT, SUPPRESS AND PUNISH
TRAFFICKING IN PERSONS, ESPECIALLY WOMEN
AND CHILDREN, SUPPLEMENTING THE UNITED
NATIONS CONVENTION AGAINST TRANSNATIONAL
ORGANIZED CRIME**

**UNITED NATIONS
2000**

**PROTOCOL TO PREVENT, SUPPRESS AND PUNISH TRAFFICKING
IN PERSONS, ESPECIALLY WOMEN AND CHILDREN,
SUPPLEMENTING THE UNITED NATIONS CONVENTION AGAINST
TRANSNATIONAL ORGANIZED CRIME**

Preamble

The States Parties to this Protocol,

Declaring that effective action to prevent and combat trafficking in persons, especially women and children, requires a comprehensive international approach in the countries of origin, transit and destination that includes measures to prevent such trafficking, to punish the traffickers and to protect the victims of such trafficking, including by protecting their internationally recognized human rights,

Taking into account the fact that, despite the existence of a variety of international instruments containing rules and practical measures to combat the exploitation of persons, especially women and children, there is no universal instrument that addresses all aspects of trafficking in persons,

Concerned that, in the absence of such an instrument, persons who are vulnerable to trafficking will not be sufficiently protected,

Recalling General Assembly resolution 53/111 of 9 December 1998, in which the Assembly decided to establish an open-ended intergovernmental ad hoc committee for the purpose of elaborating a comprehensive international convention against transnational organized crime and of discussing the elaboration of, inter alia, an international instrument addressing trafficking in women and children,

Convinced that supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime with an international instrument for the prevention, suppression and punishment of trafficking in persons, especially women and children, will be useful in preventing and combating that crime,

Have agreed as follows:

I. General provisions

Article 1

*Relation with the United Nations Convention
against Transnational Organized Crime*

1. This Protocol supplements the United Nations Convention against Transnational Organized Crime. It shall be interpreted together with the Convention.
2. The provisions of the Convention shall apply, *mutatis mutandis*, to this Protocol unless otherwise provided herein.
3. The offences established in accordance with article 5 of this Protocol shall be regarded as offences established in accordance with the Convention.

Article 2
Statement of purpose

The purposes of this Protocol are:

- (a) To prevent and combat trafficking in persons, paying particular attention to women and children;
- (b) To protect and assist the victims of such trafficking, with full respect for their human rights; and
- (c) To promote cooperation among States Parties in order to meet those objectives.

Article 3
Use of terms

For the purposes of this Protocol:

- (a) "Trafficking in persons" shall mean the recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of persons, by means of the threat or use of force or other forms of coercion, of abduction, of fraud, of deception, of the abuse of power or of a position of vulnerability or of the giving or receiving of payments or benefits to achieve the consent of a person having control over another person, for the purpose of exploitation. Exploitation shall include, at a minimum, the exploitation of the prostitution of others or other forms of sexual exploitation, forced labour or services, slavery or practices similar to slavery, servitude or the removal of organs;
- (b) The consent of a victim of trafficking in persons to the intended exploitation set forth in subparagraph (a) of this article shall be irrelevant where any of the means set forth in subparagraph (a) have been used;
- (c) The recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of a child for the purpose of exploitation shall be considered "trafficking in persons" even if this does not involve any of the means set forth in subparagraph (a) of this article;
- (d) "Child" shall mean any person under eighteen years of age.

Article 4
Scope of application

This Protocol shall apply, except as otherwise stated herein, to the prevention, investigation and prosecution of the offences established in accordance with article 5 of this Protocol, where those offences are transnational in nature and involve an organized criminal group, as well as to the protection of victims of such offences.

Article 5
Criminalization

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences the conduct set forth in article 3 of this Protocol, when committed intentionally.

2. Each State Party shall also adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences:

(a) Subject to the basic concepts of its legal system, attempting to commit an offence established in accordance with paragraph 1 of this article;

(b) Participating as an accomplice in an offence established in accordance with paragraph 1 of this article; and

(c) Organizing or directing other persons to commit an offence established in accordance with paragraph 1 of this article.

II. Protection of victims of trafficking in persons

Article 6

Assistance to and protection of victims of trafficking in persons

1. In appropriate cases and to the extent possible under its domestic law, each State Party shall protect the privacy and identity of victims of trafficking in persons, including, inter alia, by making legal proceedings relating to such trafficking confidential.

2. Each State Party shall ensure that its domestic legal or administrative system contains measures that provide to victims of trafficking in persons, in appropriate cases:

(a) Information on relevant court and administrative proceedings;

(b) Assistance to enable their views and concerns to be presented and considered at appropriate stages of criminal proceedings against offenders, in a manner not prejudicial to the rights of the defence.

3. Each State Party shall consider implementing measures to provide for the physical, psychological and social recovery of victims of trafficking in persons, including, in appropriate cases, in cooperation with non-governmental organizations, other relevant organizations and other elements of civil society, and, in particular, the provision of:

(a) Appropriate housing;

(b) Counselling and information, in particular as regards their legal rights, in a language that the victims of trafficking in persons can understand;

(c) Medical, psychological and material assistance; and

(d) Employment, educational and training opportunities.

4. Each State Party shall take into account, in applying the provisions of this article, the age, gender and special needs of victims of trafficking in persons, in particular the special needs of children, including appropriate housing, education and care.

5. Each State Party shall endeavour to provide for the physical safety of victims of trafficking in persons while they are within its territory.

6. Each State Party shall ensure that its domestic legal system contains measures that offer victims of trafficking in persons the possibility of obtaining compensation for damage suffered.

Article 7

Status of victims of trafficking in persons in receiving States

1. In addition to taking measures pursuant to article 6 of this Protocol, each State Party shall consider adopting legislative or other appropriate measures that permit victims of trafficking in persons to remain in its territory, temporarily or permanently, in appropriate cases.

2. In implementing the provision contained in paragraph 1 of this article, each State Party shall give appropriate consideration to humanitarian and compassionate factors.

Article 8

Repatriation of victims of trafficking in persons

1. The State Party of which a victim of trafficking in persons is a national or in which the person had the right of permanent residence at the time of entry into the territory of the receiving State Party shall facilitate and accept, with due regard for the safety of that person, the return of that person without undue or unreasonable delay.

2. When a State Party returns a victim of trafficking in persons to a State Party of which that person is a national or in which he or she had, at the time of entry into the territory of the receiving State Party, the right of permanent residence, such return shall be with due regard for the safety of that person and for the status of any legal proceedings related to the fact that the person is a victim of trafficking and shall preferably be voluntary.

3. At the request of a receiving State Party, a requested State Party shall, without undue or unreasonable delay, verify whether a person who is a victim of trafficking in persons is its national or had the right of permanent residence in its territory at the time of entry into the territory of the receiving State Party.

4. In order to facilitate the return of a victim of trafficking in persons who is without proper documentation, the State Party of which that person is a national or in which he or she had the right of permanent residence at the time of entry into the territory of the receiving State Party shall agree to issue, at the request of the receiving State Party, such travel documents or other authorization as may be necessary to enable the person to travel to and re-enter its territory.

5. This article shall be without prejudice to any right afforded to victims of trafficking in persons by any domestic law of the receiving State Party.

6. This article shall be without prejudice to any applicable bilateral or multilateral agreement or arrangement that governs, in whole or in part, the return of victims of trafficking in persons.

III. Prevention, cooperation and other measures

Article 9

Prevention of trafficking in persons

1. States Parties shall establish comprehensive policies, programmes and other measures:

- (a) To prevent and combat trafficking in persons; and
- (b) To protect victims of trafficking in persons, especially women and children, from revictimization.

2. States Parties shall endeavour to undertake measures such as research, information and mass media campaigns and social and economic initiatives to prevent and combat trafficking in persons.

3. Policies, programmes and other measures established in accordance with this article shall, as appropriate, include cooperation with non-governmental organizations, other relevant organizations and other elements of civil society.

4. States Parties shall take or strengthen measures, including through bilateral or multilateral cooperation, to alleviate the factors that make persons, especially women and children, vulnerable to trafficking, such as poverty, underdevelopment and lack of equal opportunity.

5. States Parties shall adopt or strengthen legislative or other measures, such as educational, social or cultural measures, including through bilateral and multilateral cooperation, to discourage the demand that fosters all forms of exploitation of persons, especially women and children, that leads to trafficking.

Article 10

Information exchange and training

1. Law enforcement, immigration or other relevant authorities of States Parties shall, as appropriate, cooperate with one another by exchanging information, in accordance with their domestic law, to enable them to determine:

- (a) Whether individuals crossing or attempting to cross an international border with travel documents belonging to other persons or without travel documents are perpetrators or victims of trafficking in persons;

- (b) The types of travel document that individuals have used or attempted to use to cross an international border for the purpose of trafficking in persons; and

- (c) The means and methods used by organized criminal groups for the purpose of trafficking in persons, including the recruitment and transportation of victims, routes and links between and among individuals and groups engaged in such trafficking, and possible measures for detecting them.

2. States Parties shall provide or strengthen training for law enforcement, immigration and other relevant officials in the prevention of trafficking in persons. The training should focus on methods used in

preventing such trafficking, prosecuting the traffickers and protecting the rights of the victims, including protecting the victims from the traffickers. The training should also take into account the need to consider human rights and child- and gender-sensitive issues and it should encourage cooperation with non-governmental organizations, other relevant organizations and other elements of civil society.

3. A State Party that receives information shall comply with any request by the State Party that transmitted the information that places restrictions on its use.

Article 11

Border measures

1. Without prejudice to international commitments in relation to the free movement of people, States Parties shall strengthen, to the extent possible, such border controls as may be necessary to prevent and detect trafficking in persons.

2. Each State Party shall adopt legislative or other appropriate measures to prevent, to the extent possible, means of transport operated by commercial carriers from being used in the commission of offences established in accordance with article 5 of this Protocol.

3. Where appropriate, and without prejudice to applicable international conventions, such measures shall include establishing the obligation of commercial carriers, including any transportation company or the owner or operator of any means of transport, to ascertain that all passengers are in possession of the travel documents required for entry into the receiving State.

4. Each State Party shall take the necessary measures, in accordance with its domestic law, to provide for sanctions in cases of violation of the obligation set forth in paragraph 3 of this article.

5. Each State Party shall consider taking measures that permit, in accordance with its domestic law, the denial of entry or revocation of visas of persons implicated in the commission of offences established in accordance with this Protocol.

6. Without prejudice to article 27 of the Convention, States Parties shall consider strengthening cooperation among border control agencies by, inter alia, establishing and maintaining direct channels of communication.

Article 12

Security and control of documents

Each State Party shall take such measures as may be necessary, within available means:

(a) To ensure that travel or identity documents issued by it are of such quality that they cannot easily be misused and cannot readily be falsified or unlawfully altered, replicated or issued; and

(b) To ensure the integrity and security of travel or identity documents issued by or on behalf of the State Party and to prevent their unlawful creation, issuance and use.

Article 13

Legitimacy and validity of documents

At the request of another State Party, a State Party shall, in accordance with its domestic law, verify within a reasonable time the legitimacy and validity of travel or identity documents issued or purported to have been issued in its name and suspected of being used for trafficking in persons.

IV. Final provisions

Article 14

Saving clause

1. Nothing in this Protocol shall affect the rights, obligations and responsibilities of States and individuals under international law, including international humanitarian law and international human rights law and, in particular, where applicable, the 1951 Convention and the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees and the principle of non-refoulement as contained therein.

2. The measures set forth in this Protocol shall be interpreted and applied in a way that is not discriminatory to persons on the ground that they are victims of trafficking in persons. The interpretation and application of those measures shall be consistent with internationally recognized principles of non-discrimination.

Article 15

Settlement of disputes

1. States Parties shall endeavour to settle disputes concerning the interpretation or application of this Protocol through negotiation.

2. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Protocol that cannot be settled through negotiation within a reasonable time shall, at the request of one of those States Parties, be submitted to arbitration. If, six months after the date of the request for arbitration, those States Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those States Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in accordance with the Statute of the Court.

3. Each State Party may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of or accession to this Protocol, declare that it does not consider itself bound by paragraph 2 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 2 of this article with respect to any State Party that has made such a reservation.

4. Any State Party that has made a reservation in accordance with paragraph 3 of this article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 16
Signature, ratification, acceptance,
approval and accession

1. This Protocol shall be open to all States for signature from 12 to 15 December 2000 in Palermo, Italy, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 12 December 2002.

2. This Protocol shall also be open for signature by regional economic integration organizations provided that at least one member State of such organization has signed this Protocol in accordance with paragraph 1 of this article.

3. This Protocol is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. A regional economic integration organization may deposit its instrument of ratification, acceptance or approval if at least one of its member States has done likewise. In that instrument of ratification, acceptance or approval, such organization shall declare the extent of its competence with respect to the matters governed by this Protocol. Such organization shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

4. This Protocol is open for accession by any State or any regional economic integration organization of which at least one member State is a Party to this Protocol. Instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. At the time of its accession, a regional economic integration organization shall declare the extent of its competence with respect to matters governed by this Protocol. Such organization shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

Article 17
Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fortieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, except that it shall not enter into force before the entry into force of the Convention. For the purpose of this paragraph, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

2. For each State or regional economic integration organization ratifying, accepting, approving or acceding to this Protocol after the deposit of the fortieth instrument of such action, this Protocol shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit by such State or organization of the relevant instrument or on the date this Protocol enters into force pursuant to paragraph 1 of this article, whichever is the later.

Article 18
Amendment

1. After the expiry of five years from the entry into force of this Protocol, a State Party to the Protocol may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations, who shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties and to the Conference of the Parties to the Convention for the purpose of considering and deciding on the proposal. The States Parties to this Protocol meeting at the Conference of the Parties shall make every effort to achieve consensus on each amendment. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement has been reached, the amendment shall, as a last resort, require for its adoption a two-thirds majority vote of the States Parties to this Protocol present and voting at the meeting of the Conference of the Parties.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote under this article with a number of votes equal to the number of their member States that are Parties to this Protocol. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs and vice versa.

3. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article is subject to ratification, acceptance or approval by States Parties.

4. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force in respect of a State Party ninety days after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of an instrument of ratification, acceptance or approval of such amendment.

5. When an amendment enters into force, it shall be binding on those States Parties which have expressed their consent to be bound by it. Other States Parties shall still be bound by the provisions of this Protocol and any earlier amendments that they have ratified, accepted or approved.

Article 19
Denunciation

1. A State Party may denounce this Protocol by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Such denunciation shall become effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. A regional economic integration organization shall cease to be a Party to this Protocol when all of its member States have denounced it.

Article 20
Depositary and languages

1. The Secretary-General of the United Nations is designated depositary of this Protocol.

2. The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Protocol.

I hereby certify that the foregoing text is a true copy of the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, adopted by the General Assembly of the United Nations on 15 November 2000, the original of which is deposited with the Secretary-General of the United Nations.

For the Secretary-General,
The Legal Counsel
(Under-Secretary-General
for Legal Affairs)

Hans Corell

United Nations, New York
27 November 2000

Je certifie que le texte qui précède est une copie conforme du Protocole additionnel à la Convention des Nations Unies contre la criminalité transnationale organisée visant à prévenir, réprimer et punir la traite des personnes, en particulier des femmes et des enfants, adopté par l'Assemblée générale des Nations Unies le 15 novembre 2000, dont l'original se trouve déposé auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Pour le Secrétaire général,
Le Conseiller juridique
(Secrétaire général adjoint
aux affaires juridiques)

Organisation des Nations Unies
New York, le 27 novembre 2000

75/2013 Sb.m.s.

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 15. listopadu 2000 byla v New Yorku přijata Úmluva Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu.

Jménem České republiky byla Úmluva podepsána v Palermu dne 12. prosince 2000.

S Úmluvou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky ji ratifikoval. Ratifikační listina České republiky byla uložena u generálního tajemníka Organizace spojených národů, depozitáře Úmluvy, dne 24. září 2013.

Při ratifikaci Úmluvy bylo učiněno následující oznámení České republiky:

- Vnitrostátní právní předpisy České republiky vyžadují zapojení organizované zločinecké skupiny pro účely trestných činů stanovených v souladu s článkem 5 odst. 1 písm. (a) (i) Úmluvy Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu.

- V souladu s článkem 18 odst. 13 Úmluvy Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu Česká republika oznamuje, že ústředními orgány, které jsou odpovědné a zplnomocněné přijímat žádosti o poskytnutí právní pomoci, jsou v případě žádostí podaných v přípravném řízení Nejvyšší státní zastupitelství České republiky a v ostatních případech Ministerstvo spravedlnosti České republiky.

- V souladu s článkem 18 odst. 14 Úmluvy Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu Česká republika oznamuje, že jazyky pro ni přijatelné pro potřeby přijímání písemných žádostí o poskytnutí právní pomoci jsou čeština, angličtina a francouzština.

- V souladu s článkem 31 odst. 6 Úmluvy Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu Česká republika oznamuje, že orgánem, který může jiným smluvním stranám pomáhat při tvorbě opatření pro předcházení nadnárodnímu organizovanému zločinu, je:

Ministerstvo vnitra České republiky
odbor bezpečnostní politiky
Nad Štolou 3
P.O.BOX 21/OBP
170 34 Praha 7
Česká republika.

Úmluva vstoupila v platnost na základě svého článku 38 odst. 1 dne 29. září 2003. Pro Českou republiku vstupuje v platnost podle odstavce 2 téhož článku dne 24. října 2013.

Anglické znění Úmluvy a její překlad do českého jazyka se vyhlášují současně.

ÚMLUVA ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ PROTI NADNÁRODNÍMU ORGANIZOVANÉMU ZLOČINU

PŘEKLAD

Organizace spojených národů 2000

Článek 1

Účel Úmluvy

Účelem této Úmluvy je podporovat spolupráci za účelem účinnějšího předcházení a boje proti nadnárodnímu organizovanému zločinu.

Článek 2

Použité termíny

Pro účely této Úmluvy:

(a) "organizovaná zločinecká skupina" znamená strukturovanou skupinu tří nebo více osob, existující po určité časové období a jednající ve vzájemné shodě s cílem spáchat jeden či více závažných trestných činů nebo trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou, aby získala, přímo či nepřímo, finanční nebo jiný hmotný prospěch;

(b) "závažný trestný čin" znamená jednání naplňující skutkovou podstatu trestného činu, za který je stanoven trest odnětí svobody s horní hranicí nejméně čtyři roky nebo trest přísnější;

(c) "strukturovaná skupina" znamená skupinu, která není náhodně utvořena za účelem bezprostředního spáchání trestného činu

a která nemusí mít formálně vymezené role pro své členy, trvalost členství nebo rozvinutou strukturu;

(d) "majetek" znamená majetek všeho druhu, hmotný nebo nehmotný, movitý nebo nemovitý, materiální nebo nemateriální povahy a právní dokumenty nebo nástroje prokazující oprávnění nebo zájem na takovém majetku;

(e) "výnosy z trestné činnosti" znamenají jakýkoliv majetek pocházející ze spáchání trestného činu nebo získaný v souvislosti s ním, a to přímo či nepřímo;

(f) "zmrazení" nebo "zajištění" znamená dočasný zákaz převést, přeměnit, nakládat s majetkem nebo přemístit majetek nebo jeho dočasné převzetí do úschovy či převzetí kontroly nad ním na základě nařízení vydaného soudem či jiným oprávněným orgánem;

(g) "konfiskace", jež případně zahrnuje propadnutí, znamená trvalé odnětí majetku na základě rozhodnutí soudu nebo jiného příslušného orgánu;

(h) "predikativní trestný čin" znamená jakýkoliv trestný čin, v jehož důsledku došlo k vytvoření výnosů, které se mohou stát předmětem trestného činu definovaného v článku 6 této Úmluvy;

(i) "sledovaná zásilka" znamená metodu, která umožňuje, aby nelegální nebo podezřelé zásilky odešly z území nebo prošly skrze nebo vstoupily na území jednoho či více států s vědomím a pod dohledem příslušných orgánů těchto států za účelem objasnění trestného činu a zjištění osob podílejících se na jeho spáchání;

(j) "regionální organizace pro hospodářskou integraci" znamená organizaci zřízenou suverénními státy daného regionu, na niž její členské státy převedly kompetence v záležitostech upravených touto Úmluvou a která byla náležitým způsobem zmocněna, v souladu s jejími vnitřními postupy, podepsat, ratifikovat, přijmout, schválit tuto Úmluvu nebo kni přistoupit; odkazy na "smluvní strany" dle této Úmluvy se vztahují na takovéto organizace v rozsahu jejich kompetencí.

Článek 3

Předmět úpravy

1. Tato Úmluva se vztahuje, pokud sama nestanoví jinak, na předcházení, vyšetřování a stíhání:

(a) trestných činů stanovených v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Úmluvy; a

(b) závažných trestných činů definovaných v článku 2 této Úmluvy
v případech, kdy je takový trestný čin nadnárodní povahy a zahrnuje organizovanou zločineckou skupinu.

2. Pro účely odstavce 1 tohoto článku je trestný čin nadnárodní povahy, jestliže:

(a) je spáchán ve více než jednom státě;

(b) je spáchán v jednom státě, avšak podstatná část příprav na něj, jeho plánování, řízení či kontroly se odehrává v jiném státě;

(c) je spáchán v jednom státě, avšak zahrnuje účast organizované zločinecké skupiny, která se zabývá trestnou činností ve více než jednom státě; nebo

(d) je spáchán v jednom státě, avšak jeho podstatné dopady se projevují v jiném státě.

Článek 4

Ochrana svrchovanosti

1. Smluvní strany plní své závazky podle této Úmluvy způsobem slučitelným se zásadou svrchované rovnosti a územní celistvosti států a se zásadou nevměšování se do vnitřních záležitostí jiných států.

2. Nic v této Úmluvě neopravňuje žádnou smluvní stranu k tomu, aby na území jiného státu uplatňovala výkon soudní pravomoci a výkon funkcí, které jsou vyhrazeny výlučně orgánům tohoto jiného státu na základě jeho vnitrostátního práva.

Článek 5

Trestnost účasti v organizované zločinecké skupině

1. Každá smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která jsou nezbytná pro to, aby, pokud budou spáchány úmyslně, byly za trestné činy pokládány:

(a) jeden nebo oba z následujících činů, a to jako trestné činy, které se liší od trestných činů spočívajících v pokusu spáchání trestné činnosti nebo v jejím uskutečnění:

(i) uzavření dohody s jednou nebo více dalšími osobami na spáchání závažného trestného činu za účelem přímo nebo nepřímo souvisejícím se získáním finančního či jiného hmotného prospěchu a, pokud to vyžaduje vnitrostátní právo, zahrnující též jednání uskutečněné jedním z účastníků k realizaci této dohody, nebo zahrnující zapojení organizované zločinecké skupiny;

(ii) jednání osoby, která s vědomím buď cíle a trestné činnosti organizované zločinecké skupiny obecně, nebo jejího úmyslu dopustit se takové trestné činnosti, se aktivně podílí na:

a. trestné činnosti organizované zločinecké skupiny;

b. na jiné činnosti organizované zločinecké skupiny s vědomím, že její účast přispěje k dosažení výše uvedeného zločinného

cíle;

(b) organizování, řízení a napomáhání spáchání závažného trestného činu organizovanou zločineckou skupinou nebo podněcování, usnadňování spáchání nebo poskytnutí rady ke spáchání takového trestného činu.

2. Vědomí, úmysl, cíl, účel nebo dohoda uvedené v odstavci 1 tohoto článku mohou být dovozovány z objektivních skutkových okolností.

3. Smluvní strany, jejichž vnitrostátní právo vyžaduje pro účely trestných činů stanovených v souladu s odstavcem 1 písmenem (a) bodem (i) tohoto článku zapojení organizované zločinecké skupiny, zajistí, aby jejich vnitrostátní právo pokrývalo všechny závažné trestné činy spáchané organizovanými zločineckými skupinami. Takové smluvní strany, stejně jako smluvní strany, jejichž vnitrostátní právo vyžaduje kromě dohody též jednání k její realizaci pro účely trestných činů stanovených v souladu s odstavcem 1 písmenem (a) bodem (i) tohoto článku, budou o této skutečnosti informovat generálního tajemníka Organizace spojených národů při podpisu nebo uložení svých ratifikačních listin nebo listin o přijetí, schválení nebo přístupu k této Úmluvě.

Článek 6

Trestnost legalizace výnosů z trestné činnosti

1. Každá smluvní strana přijme v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva taková legislativní a jiná opatření, která jsou nezbytná pro to, aby, pokud jsou spáchány úmyslně, byly za trestné činy pokládány:

(a)

(i) přeměna nebo převod majetku s vědomím toho, že tento majetek představuje výnosy z trestné činnosti, s cílem utajit nebo zastřít nelegální původ majetku nebo poskytnout pomoc osobě, která se podílí na spáchání predikativního trestného činu, aby unikla právním následkům svého jednání;

(ii) utajení nebo zastření podstaty, původu, umístění, nakládání, pohybu nebo vlastnictví majetku nebo práv k němu s vědomím toho, že tento majetek představuje výnosy z trestné činnosti;

(b) s výhradou souladu se základními zásadami svého právního řádu:

(i) nabytí, držení nebo užívání majetku, pokud ten, kdo majetek nabyvá, drží nebo užívá, v době jeho obdržení věděl, že tento majetek představuje výnosy z trestné činnosti;

(ii) účast, spolčení nebo spiknutí za účelem spáchání jakéhokoliv z trestných činů, které jsou stanoveny v souladu s tímto článkem, pokus o spáchání takových trestných činů a napomáhání, podněcování, usnadňování spáchání, nebo poskytnutí rady ke spáchání takových trestných činů.

Pro účely provádění nebo uplatňování odstavce 1 tohoto článku:

(a) každá smluvní strana bude usilovat o uplatňování odstavce 1 tohoto článku na co nejširší rozsah predikativních trestných činů;

(b) každá smluvní strana zahrne mezi predikativní trestné činy všechny závažné trestné činy definované v článku 2 této Úmluvy a trestné činy stanovené v souladu s články 5, 8 a 23 této Úmluvy. Smluvní strany, jejichž právo obsahuje seznam konkrétních predikativních trestných činů, musí přinejmenším zahrnout do takového seznamu úplný výčet trestných činů souvisejících s organizovanými zločineckými skupinami;

(c) pro účely písmene (b) budou predikativní trestné činy zahrnovat trestné činy spáchané jak v soudní pravomoci dotyčné smluvní strany, tak mimo ni. Trestné činy spáchané mimo soudní pravomoc smluvní strany však budou predikativními trestnými činy pouze tehdy, pokud příslušné jednání bude trestným činem podle vnitrostátního práva státu, kde je spácháno, a bylo by trestným činem podle vnitrostátního práva smluvní strany, provádějící nebo uplatňující tento článek, pokud by bylo spácháno na jejím území;

(d) každá smluvní strana poskytne kopie svých právních předpisů, které provádějí tento článek, a všech následných změn těchto právních předpisů nebo informace o jejich obsahu generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů;

(e) jestliže to budou vyžadovat základní zásady vnitrostátního práva smluvní strany, lze stanovit, že trestné činy uvedené v odstavci 1 tohoto článku se nebudou uplatňovat na osoby, které spáchaly predikativní trestný čin;

(f) vědomí, úmysl nebo účel, které jsou vyžadovány jako znak skutkové podstaty trestného činu uvedeného v odstavci 1 tohoto článku, mohou být dovozovány z objektivních skutkových okolností.

Článek 7

Opatření k boji proti praní špinavých peněz

1. Každá smluvní strana:

(a) v rámci své pravomoci zavede jednotný vnitrostátní regulační a kontrolní režim pro banky a finanční instituce nebankovního typu a podle potřeby i pro jiné subjekty obzvláště ohrožené praním špinavých peněz, s cílem zabránit všem formám praní špinavých peněz a odhalit je, přičemž tento režim bude klást důraz na požadavky v oblasti identifikace zákazníků, uchovávání údajů a oznamování podezřelých obchodů;

(b) aniž by tím byly dotčeny články 18 a 27 této Úmluvy, zajistí, aby správní orgány, orgány dohledu, orgány činné v trestním řízení a jiné orgány zabývající se bojem proti praní špinavých peněz (včetně soudních orgánů tam, kde to bude dle

vnitrostátního práva vhodné) byly schopné spolupracovat a sdílet informace na vnitrostátní i mezinárodní úrovni v rámci podmínek stanovených vnitrostátním právem; za tím účelem zváží založení finanční zpravodajské jednotky, která by sloužila jako národní středisko pro shromažďování, analýzu a šíření informací týkajících se možného praní špinavých peněz.

2. Smluvní strany zváží zavedení možných opatření za účelem odhalování a sledování přeshraničních pohybů hotovosti a příslušných obchodovatelných cenných papírů, která by podléhala bezpečnostním zárukám zajišťujícím řádné využití informací a nebránila v žádném ohledu pohybu kapitálu, který nemá nezákonný původ. K takovým opatřením může patřit požadavek, aby fyzické i právnické osoby hlásily přeshraniční převody značných objemů hotovosti a příslušných obchodovatelných cenných papírů.

3. Při vytváření vnitrostátního regulačního a kontrolního režimu podle podmínek stanovených tímto článkem, aniž by tím byly dotčeny jakékoliv jiné články této Úmluvy, jsou smluvní strany vyzývány k tomu, aby jako vodítka využívaly příslušné iniciativy regionálních, nadregionálních a multilaterálních organizací zabývajících se bojem proti praní špinavých peněz.

4. Smluvní strany budou usilovat o rozvinutí celosvětové, regionální, oblastní a dvoustranné spolupráce v boji proti praní špinavých peněz mezi orgány činnými v trestním řízení a orgány finančního dohledu.

Článek 8

Trestnost korupce

1. Každá smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která jsou nezbytná pro to, aby, pokud jsou spáchány úmyslně, byly za trestné činy pokládány:

(a) příslib, nabídka nebo poskytnutí neoprávněné výhody veřejnému činiteli, ať již přímo nebo zprostředkovaně, pro činitele samotného nebo pro jinou osobu či subjekt proto, aby tento činitel jednal nebo se zdržel jednání při výkonu svých úředních povinností;

(b) požadování nebo přijetí ze strany veřejného činitele, ať již přímo nebo zprostředkovaně, neoprávněné výhody pro činitele samotného nebo pro jinou osobu či subjekt proto, aby tento činitel jednal nebo se zdržel jednání při výkonu svých úředních povinností.

2. Každá smluvní strana zváží přijetí takových legislativních a jiných opatření, která jsou nezbytná pro to, aby bylo možno za trestné činy pokládat jednání uvedené v odstavci 1 tohoto článku, bude-li se na něm účastnit zahraniční veřejný činitel nebo úředník mezinárodní organizace nebo orgánu. Obdobně pak každá smluvní strana zváží možnost stanovit jako trestné činy i jiné formy korupce.

3. Každá smluvní strana rovněž přijme taková nezbytná opatření, aby bylo možno za trestné činy považovat účastenství na trestném činu stanoveném v souladu s tímto článkem.

4. Pro účely odstavce 1 tohoto článku a článku 9 "veřejný činitel" znamená veřejného činitele nebo osobu poskytující veřejnou službu, tak jak je tento pojem vymezen ve vnitrostátním právu a uplatňován v trestním právu smluvní strany, kde dotyčná osoba vykonává tuto funkci.

Článek 9

Opatření proti korupci

1. Vedle opatření uvedených v článku 8 této Úmluvy každá smluvní strana přijme, v rozsahu přiměřeném a slučitelném se svým právním řádem, legislativní, správní nebo jiná účinná opatření s cílem podporovat bezúhonnost veřejných činitelů a předcházet, odhalovat a trestat jejich korupci.

2. Každá smluvní strana přijme opatření s cílem zajistit účinné kroky ze strany svých orgánů v oblasti předcházení, odhalování a trestání korupce veřejných činitelů, včetně poskytnutí přiměřené nezávislosti takovým orgánům s cílem zabránit tomu, aby byl vyvíjen nevhodný vliv na jejich jednání.

Článek 10

Odpovědnost právnických osob

1. Každá smluvní strana přijme taková nezbytná opatření, slučitelná s jejími právními zásadami, aby byla stanovena odpovědnost právnických osob za účast na závažných trestných činech, na nichž se podílí organizovaná zločinecká skupina, a za trestné činy stanovené v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Úmluvy.

2. V závislosti na právních zásadách smluvní strany může být odpovědnost právnických osob trestní, civilní nebo správní.

3. Takovouto odpovědností nebude dotčena trestní odpovědnost fyzických osob, které trestné činy spáchaly.

4. Každá smluvní strana zejména zajistí, aby se na právnické osoby odpovědné v souladu s tímto článkem vztahovaly účinné, přiměřené a odrazující trestní nebo jiné sankce, včetně sankcí peněžitých.

Článek 11

Trestní řízení, soudní rozhodnutí a sankce

1. Každá smluvní strana postihne spáchání trestného činu stanoveného v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Úmluvy sankcemi, jejichž výše bude odpovídat závažnosti daného trestného činu.

2. Každá smluvní strana se vynasnaží zajistit, aby jakékoliv diskreční pravomoci stanovené jejím vnitrostátním právem, které se týkají stíhání osob za trestné činy, na něž se vztahuje tato Úmluva, byly vykonávány s cílem dosáhnout co nejvyšší účinnosti opatření k vymáhání práva vůči těmto trestným činům a s patřičným ohledem na potřebu odradit od páchaní takových činů.

3. V případě trestných činů stanovených v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Úmluvy přijme každá smluvní strana vhodná opatření v souladu se svým vnitrostátním právem a s náležitým zřetelem k právům obhajoby, kterými se bude snažit zajistit, aby podmínky uložené v souvislosti s propuštěním v průběhu soudního nebo odvolacího řízení braly v úvahu nutnost zajistit přítomnost obžalovaného v dalším trestním řízení.

4. Každá smluvní strana zajistí, aby její soudy nebo jiné příslušné orgány přihlížely k závažné povaze trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, při zvažování možnosti předčasného propuštění nebo podmíněného propuštění osob odsouzených za takové činy.

5. Každá smluvní strana stanoví v případě potřeby ve svém vnitrostátním právu dlouhou promlčecí lhůtu, během níž je možné zahájit trestní řízení pro jakýkoliv trestný čin, na který se vztahuje tato Úmluva, a delší lhůtu pro případy, kdy se údajný pachatel vyhýbal výkonu spravedlnosti.

6. Žádná ustanovení této Úmluvy se nedotýkají zásady, že popis skutkových podstat trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou a příslušných zákonných důvodů pro snížení či vyloučení odpovědnosti nebo jiné právní zásady upravující zákonost jednání patří do výlučné úpravy vnitrostátního práva smluvní strany a že takové trestné činy budou stíhány a trestány v souladu s tímto právem.

Článek 12

Konfiskace a zajištění

1. Smluvní strany přijmou v největším rozsahu umožněném jejich vnitrostátními právními řády taková nezbytná opatření, která umožní, aby předmětem konfiskace byly:

(a) výnosy z trestné činnosti pocházející z trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, nebo majetek, jehož hodnota odpovídá takovým výnosům;

(b) majetek, vybavení nebo jiné prostředky, kterých bylo užito ke spáchání trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, nebo které byly ke spáchání těchto trestných činů určeny.

2. Smluvní strany přijmou taková opatření, která jsou nezbytná pro to, aby jim umožnila zjistit, vyhledat, zmrazit nebo zajistit jakékoliv položky uvedené v odstavci 1 tohoto článku za účelem jejich případné konfiskace.

3. Jestliže výnosy z trestné činnosti byly převedeny nebo přeměněny, zcela nebo zčásti, na jiný majetek, budou se opatření uvedená v tomto článku vztahovat na takovýto majetek namísto výnosů.

4. Jestliže výnosy z trestné činnosti byly smíšeny s majetkem, který nemá nezákonný původ, takový majetek bude podléhat konfiskaci do výše stanovené hodnoty smíšených výnosů, aniž tím budou dotčena jakákoliv oprávnění vztahující se k zmrazení nebo zajištění.

5. Příjmy nebo jiný užitek pocházející z výnosů z trestné činnosti, z majetku, na něž byly výnosy z trestné činnosti převedeny nebo přeměněny, nebo z majetku, s nímž byly výnosy z trestné činnosti smíšeny, budou rovněž podléhat opatřením uvedeným v tomto článku, a to stejným způsobem a ve stejném rozsahu, jako výnosy z trestné činnosti samotné.

6. Pro účely tohoto článku a článku 13 této Úmluvy každá smluvní strana umožní soudům nebo jiným příslušným orgánům nařizovat předložení nebo zajištění bankovních, finančních nebo obchodních záznamů. Smluvní strany neodmítnou jednat v souladu s ustanoveními tohoto odstavce z důvodů zachování bankovního tajemství.

7. Smluvní strany mohou zvážit možnost požadovat, aby pachatel prokázal zákonný původ údajných výnosů z trestné činnosti nebo jiného majetku podléhajícího konfiskaci, v rozsahu, v němž je takový požadavek v souladu se zásadami jejich vnitrostátního práva a s povahou soudního nebo jiného řízení.

8. Ustanovení tohoto článku nebudou vykládána v neprospěch práv třetích stran jednajících v dobré víře.

9. Nic, co je obsaženo v tomto článku, se nedotýká zásady, že opatření, která jsou v něm uvedena, jsou stanovena a prováděna v souladu a na základě s ustanoveními vnitrostátního práva smluvní strany.

Článek 13

Mezinárodní spolupráce za účelem konfiskace

1. Smluvní strana, která obdržela od jiné smluvní strany, pod jejíž soudní pravomoc spadá trestný čin, na něž se vztahuje tato Úmluva, žádost o konfiskaci výnosů z trestné činnosti, majetku, vybavení nebo jiných prostředků uvedených v článku 12 odstavec 1 této Úmluvy, které se nacházejí na jejím území, v co největším rozsahu umožněném jejím vnitrostátním právním řádem:

(a) předloží žádost svým příslušným orgánům s cílem dosáhnout vydání rozhodnutí o konfiskaci; pokud takové rozhodnutí bude vydáno, provede ho; nebo

(b) předloží svým příslušným orgánům rozhodnutí o konfiskaci vydané soudem na území dožadující smluvní strany, v souladu s článkem 12 odstavcem 1 této Úmluvy, aby bylo vykonáno v požadovaném rozsahu, pokud se vztahuje k výnosům z trestné činnosti, majetku, vybavení nebo jiným prostředkům, uvedeným v článku 12 odstavci 1, které se nacházejí na území dožádané smluvní strany.

2. V návaznosti na žádost smluvní strany, pod jejíž soudní pravomoc spadá trestný čin, na nějž se vztahuje tato Úmluva, dožádaná smluvní strana přijme opatření s cílem zjistit, vyhledat a zmrazit nebo zajistit výnosy z trestné činnosti, majetek, vybavení nebo jiné prostředky uvedené v článku 12 odstavci 1 této Úmluvy pro účely případné konfiskace, o které rozhodne buď dožadující smluvní strana, nebo dožádaná smluvní strana na základě žádosti podle odstavce 1 tohoto článku.

3. Ustanovení článku 18 této Úmluvy se vztahují přiměřeně též na tento článek. Vedle informací uvedených v článku 18 odstavci 15 budou žádosti podané v souladu s tímto článkem obsahovat:

(a) v případě žádosti podle odstavce 1 písmene (a) tohoto článku popis majetku, který má být zkonfiskován, a skutečnosti, z nichž vychází dožadující smluvní strana, postačující k tomu, aby dožádaná smluvní strana mohla usilovat o vydání rozhodnutí podle svého vnitrostátního práva;

(b) v případě žádosti podle odstavce 1 písmene (b) tohoto článku právně přípustná kopie rozhodnutí o konfiskaci, na němž je žádost založena, vydaného dožadující smluvní stranou, a popis skutečností a informace o tom, v jakém rozsahu je výkon rozhodnutí požadován;

(c) v případě žádosti podle odstavce 2 tohoto článku popis skutečností, z nichž vychází dožadující smluvní strana, a popis požadovaných kroků.

4. Dožádaná smluvní strana přijme rozhodnutí nebo kroky uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku v souladu s ustanoveními svého vnitrostátního práva a svých procesních předpisů nebo jakékoliv dvoustranné nebo mnohostranné smlouvy, dohody nebo ujednání, jimiž může být vázán ve vztahu k dožadující smluvní straně.

5. Každá smluvní strana poskytne kopie svých právních předpisů, které provádějí tento článek, a všech následných změn těchto právních předpisů nebo informace o jejich obsahu generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.

6. Jestliže se smluvní strana rozhodne vázat přijetí opatření uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku na podmínku existence příslušné smlouvy, taková smluvní strana bude pokládat tuto Úmluvu za nezbytný a postačující smluvní základ.

7. Spolupráce podle tohoto článku může být smluvní stranou odepřena, jestliže trestný čin, k němuž se žádost vztahuje, není trestným činem, na který se vztahuje tato Úmluva.

8. Ustanovení tohoto článku nebudou vykládána v neprospěch práv třetích stran jednajících v dobré víře.

9. Smluvní strany zváží uzavření dvoustranných nebo mnohostranných smluv, dohod nebo ujednání s cílem zvýšit účinnost mezinárodní spolupráce uskutečňované na základě tohoto článku.

Článek 14

Nakládání se zkonfiskovanými výnosy z trestné činnosti a majetkem

1. S výnosy z trestné činnosti nebo majetkem, který smluvní strana zkonfiskuje podle článku 12 nebo článku 13 odstavce 1 této Úmluvy, tato smluvní strana naloží v souladu se svým vnitrostátním právem a správními postupy.

2. Při provádění žádosti smluvní strany podle článku 13 této Úmluvy smluvní strany v rozsahu, v jakém jim to povoluje jejich vnitrostátní právo, a budou-li o to požádány, přednostně zváží navrácení zkonfiskovaných výnosů z trestné činnosti nebo majetku dožadující smluvní straně, aby tato mohla poskytnout odškodnění obětem trestné činnosti nebo vrátit takovéto výnosy z trestné činnosti nebo majetek jejich oprávněným vlastníkům.

3. Při provádění žádosti smluvní strany podle článků 12 a 13 této Úmluvy může smluvní strana zvláště zvážit možnost uzavření smluv nebo dohod o:

(a) přispění částkou odpovídající hodnotě takových výnosů z trestné činnosti, majetku nebo finančních prostředků, pocházejících z prodeje takovýchto výnosů z trestné činnosti nebo majetku, nebo jejich částí na účet vytvořený na základě článku 30 odstavce 2 písmene (c) této Úmluvy nebo mezinárodním orgánům specializovaným na boj s organizovaným zločinem;

(b) sdílení těchto výnosů z trestné činnosti nebo majetku nebo finančních prostředků pocházejících z prodeje takovýchto výnosů z trestné činnosti nebo majetku, s dalšími smluvními stranami, ať již jednorázově nebo pravidelně, v souladu se svým vnitrostátním právem nebo správními postupy.

Článek 15

Soudní pravomoc

1. Každá smluvní strana přijme taková opatření, která jsou nezbytná k uplatnění její soudní pravomoci nad trestnými činy stanovenými v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Úmluvy v případech, kdy:

(a) trestný čin byl spáchán na území této smluvní strany; nebo

(b) trestný čin byl spáchán na palubě plavidla, které pluje pod vlajkou této smluvní strany, nebo na palubě letadla, které je registrováno podle zákonů této smluvní strany v době spáchání trestného činu.

2. S výhradou článku 4 této Úmluvy může smluvní strana rovněž uplatnit svou soudní pravomoc nad jakýmkoliv takovýmto trestným činem v případech, kdy:

(a) trestný čin byl spáchán proti státnímu příslušníkovi této smluvní strany;

(b) trestný čin byl spáchán státním příslušníkem této smluvní strany, nebo osobou bez státní příslušnosti, která má obvyklý pobyt na jejím území; nebo

(c) trestný čin: (i) je jedním z trestných činů stanovených v souladu s článkem 5 odstavce 1 této Úmluvy a byl spáchán mimo její území za účelem následného spáchání závažného trestného činu na jejím území; (ii) je jedním z trestných činů stanovených v souladu s článkem 6 odstavcem 1 písmenem (b) bodem (ii) této Úmluvy a byl spáchán mimo její území za účelem následného spáchání trestného činu stanoveného v souladu s článkem 6 odstavcem 1 písmenem (a) bodem (i) nebo (ii) nebo písmenem (b) bodem (i) této Úmluvy na jejím území.

3. Pro účely článku 16 odstavce 10 této Úmluvy každá smluvní strana přijme taková opatření, která jsou nezbytná k uplatnění její soudní pravomoci nad trestnými činy, na které se vztahuje tato Úmluva, jestliže se údajný pachatel nachází na jejím území a tato smluvní strana jej nevydá jinému státu výlučně z toho důvodu, že se jedná o jejího státního příslušníka.

4. Každá smluvní strana může rovněž přijmout taková opatření, která jsou nezbytná k uplatnění její soudní pravomoci nad trestnými činy, na které se vztahuje tato Úmluva, jestliže se údajný pachatel nachází na jejím území a tato smluvní strana jej nevydá jinému státu.

5. Jestliže smluvní strana vykonávající svou soudní pravomoc podle odstavce 1 nebo 2 tohoto článku byla uvědomena nebo jinak zjistila, že jeden nebo více jiných smluvních stran vede vyšetřování, trestní stíhání nebo soudní řízení v souvislosti s totožným jednáním, příslušné orgány těchto smluvních stran se budou vhodným způsobem konzultovat za účelem koordinace svých kroků.

6. Aniž by tím byly dotčeny obecné normy mezinárodního práva, tato Úmluva nevylučuje výkon jakékoliv trestní soudní pravomoci uplatňované smluvní stranou v souladu s jejím vnitrostátním právem.

Článek 16

Vydávání

1. Tento článek se použije na trestné činy, na které se vztahuje tato Úmluva, nebo na případy, kdy se na trestném činu uvedeném v článku 3 odstavci 1 písmenu (a) nebo (b) podílí organizovaná zločinecká skupina a osoba, o jejíž vydání se žádá, se nachází v dožádané smluvní straně, za předpokladu, že trestný čin, pro nějž se žádá o vydání, je trestně postižitelný podle vnitrostátního práva jak dožadující smluvní strany, tak dožádané smluvní strany.

2. Pokud se žádost o vydání vztahuje k několika samostatným závažným trestným činům a na některé z nich se tento článek nevztahuje, dožádaná smluvní strana může tento článek uplatnit také na tyto trestné činy.

3. Každý trestný čin, na nějž se tento článek vztahuje, bude považován za čin zahrnutý do kterékoliv smlouvy o vydávání existující mezi smluvními stranami jako trestný čin podléhající vydávání. Smluvní strany se zavazují, že zahrnou takové trestné činy do každé smlouvy o vydávání, jež mezi nimi bude uzavřena, jako trestné činy podléhající vydávání.

4. Jestliže smluvní strana, která podmiňuje vydávání existencí smlouvy, obdrží žádost o vydání od jiné smluvní strany, s níž nemá uzavřenu smlouvu o vydávání, může pokládat tuto Úmluvu za právní základ pro vydání kteréhokoliv trestného činu, na nějž se tento článek vztahuje.

5. Smluvní strany, které podmiňují vydávání existencí smlouvy, budou:

(a) informovat generálního tajemníka Organizace spojených národů při uložení své ratifikační listiny, listiny o přijetí či schválení této Úmluvy nebo listiny o přístupu k ní, zda budou pokládat tuto Úmluvu za právní základ pro spolupráci v oblasti vydávání s jinými smluvními stranami této Úmluvy; a

(b) podle potřeby usilovat, pokud nebudou považovat tuto Úmluvu za právní základ pro spolupráci v oblasti vydávání, o uzavření smluv o vydávání s jinými smluvními stranami této Úmluvy s cílem realizovat tento článek.

6. Smluvní strany, které nepodmiňují vydávání existencí smlouvy, budou vzájemně uznávat trestné činy, na které se vztahuje tento článek, za trestné činy podléhající vydávání.

7. Vydávání se bude uskutečňovat v souladu s podmínkami stanovenými vnitrostátním právem dožádané smluvní strany nebo příslušnými smlouvami o vydávání, mezi jiným včetně podmínek ohledně požadavku na nejnížší přípustný trest pro účely vydání a důvodů, na jejichž základě může dožádaná smluvní strana vydání odmítnout.

8. Smluvní strany budou v souladu se svým vnitrostátním právem usilovat o to, aby u trestných činů, na které se vztahuje tento článek, urychlily postupy vydávání a zjednodušily s tím spojené požadavky na předkládání důkazů.

9. Dožádaná smluvní strana může, v souladu s ustanoveními svého vnitrostátního práva a smluv o vydávání, na žádost dožadující smluvní strany a poté, kdy se přesvědčí, že to vyžadují naléhavé okolnosti, uvalit vazbu na osobu, jejíž vydání je požadováno a která se nachází na jejím území, případně přijmout jiná náležitá opatření k zajištění její přítomnosti v řízení o vydání.

10. Jestliže smluvní strana, na jejímž území se údajný pachatel nachází, nevydá takovou osobu v souvislosti s trestným činem, na nějž se vztahuje tento článek, pouze na základě toho, že se jedná o jejího státního příslušníka, bude na žádost smluvní strany žádající o vydání povinna předat věc bez zbytečného prodlení svým příslušným orgánům za účelem trestního stíhání. Tyto orgány budou rozhodovat a povedou řízení stejným způsobem jako v případě jakéhokoli jiného trestného činu závažné povahy podle jejich vnitrostátního práva. Dotčené smluvní strany spolu budou vzájemně spolupracovat zejména ohledně procesních a důkazních otázek, s cílem zajistit účinnost takového trestního stíhání.

11. Jestliže smluvní straně její vnitrostátní právo dovoluje vydat nebo jiným způsobem předat jednoho ze svých státních příslušníků pouze pod podmínkou, že tato osoba bude navracena této smluvní straně, aby tam vykonala trest uložený v řízení před soudem nebo v jiném řízení, kvůli kterému bylo žádáno o vydání nebo předání této osoby, a oba dočtené státy souhlasí s touto možností a dalšími podmínkami, které považují za vhodné, takovéto podmíněné vydání nebo předání bude postačovat ke splnění závazku uvedeného v odstavci 10 tohoto článku.

12. Jestliže je vydání, vyžadované za účelem výkonu rozsudku, odmítnuto z důvodu, že dotčená osoba je státním příslušníkem dožádané smluvní strany, posoudí dožádaná smluvní strana, pokud to její vnitrostátní právo dovoluje a v souladu se svými předpisy, na žádost dožadující smluvní strany otázku výkonu rozsudku nebo zbývající části rozsudku, který byl vynesen v souladu s vnitrostátním právem dožadující smluvní strany.

13. Každému, proti komu je vedeno řízení v souvislosti s kterýmkoliv z trestných činů, na nějž se vztahuje tento článek, bude zaručeno spravedlivé zacházení ve všech stádiích řízení, včetně všech práv a záruk poskytovaných vnitrostátním právem smluvní strany, na jejímž území se tato osoba nachází.

14. Nic v této Úmluvě nebude chápáno tak, že se ukládá povinnost vydat osobu, jestliže má dožádaná smluvní strana podstatné důvody se domnívat, že žádost byla podána za účelem stíhat nebo potrestat osobu z důvodů jejího pohlaví, rasy, náboženského přesvědčení, národnosti, etnického původu nebo politických názorů, nebo že by vyhovění žádosti nepříznivě ovlivnilo postavení této osoby pro některý z těchto důvodů.

15. Smluvní strany nesmí odmítnout žádost o vydání pouze z toho důvodu, že považují trestný čin za čin zahrnující fiskální otázky.

16. Před odmítnutím vydání dožádaná smluvní strana bude v případě potřeby konzultovat dožadující smluvní stranu, aby jí poskytla dostatečnou příležitost vyjádřit její názory a poskytnout informace vztahující se k jejím tvrzením.

17. Smluvní strany budou usilovat o sjednání dvoustranných anebo mnohostranných smluv nebo ujednání s cílem umožnit nebo zvýšit účinnost vydávání pachatelů.

Článek 17

Předávání odsouzených osob

Smluvní strany mohou zvážit uzavření dvoustranných nebo mnohostranných dohod nebo ujednání o předávání osob odsouzených k trestu odnětí svobody nebo jiným formám omezení osobní svobody za trestné činy, na které se vztahuje tato Úmluva, na svá území, aby tam mohly vykonat svůj trest.

Článek 18

Vzájemná právní pomoc

1. Smluvní strany si budou poskytovat co nejširší vzájemnou právní pomoc při vyšetřování, trestním stíhání a soudním řízení, které se týká trestných činů, na nějž se vztahuje tato Úmluva tak, jak je to upraveno v článku 3, a vzájemně rozšíří obdobnou pomoc na případy, ve kterých dožadující smluvní strana bude mít opodstatněné důvody k podezření, že trestný čin uvedený v článku 3 odstavci 1 písmenu (a) nebo (b) má mezinárodní povahu, včetně toho, že oběti, svědci, výnosy, prostředky nebo důkazy takových trestných činů se nacházejí v dožádané smluvní straně a že se na trestném činu podílela organizovaná zločinecká skupina.

2. Vzájemná právní pomoc bude poskytnuta v nejširší možné míře podle příslušných zákonů, smluv, dohod a ujednání dožádané smluvní strany při vyšetřování, trestním stíhání a soudním řízení, které se týká protiprávních činů, za něž může být právnická osoba v dožadující smluvní straně pohnána k odpovědnosti v souladu s článkem 10 této Úmluvy.

3. Vzájemná právní pomoc poskytovaná v souladu s tímto článkem může být požadována za účelem:

- (a) shromažďování důkazů nebo svědectví osob;
- (b) doručování soudních písemností;
- (c) provádění prohlídek a zajištění a zmrazení věcí nebo majetku;
- (d) prohledání předmětů a míst;

(e) poskytnutí informací, důkazů a znaleckých posudků;

(f) poskytnutí originálů nebo ověřených kopií příslušných dokumentů a záznamů včetně záznamů vládních, bankovních, finančních, podnikových nebo obchodních;

(g) zjištění nebo vyhledávání výnosů z trestné činnosti, majetku, prostředků nebo jiných věcí pro účely dokazování;

(h) zprostředkování dobrovolného dostavení se osob do dožadující smluvní strany;

(i) jakýkoliv jiný druh pomoci, která není v rozporu s vnitrostátním právem dožádané smluvní strany.

4. Aniž by bylo dotčeno vnitrostátní právo, příslušné orgány smluvní strany mohou bez předchozí žádosti předávat příslušnému orgánu jiné smluvní strany informace vztahující se k trestním věcem, pokud jsou přesvědčeny, že takové informace by mohly tomuto orgánu napomoci při provádění nebo úspěšném ukončení vyšetřování a trestního stíhání nebo by mohly vést k podání žádosti touto jinou smluvní stranou, v souladu s touto Úmluvou.

5. Předáváním informací podle odstavce 4 tohoto článku nebude dotčeno vyšetřování a trestní stíhání ve státě, jehož příslušné orgány informace poskytují. Příslušné orgány, které obdrží informace, vyhoví požadavku na to, aby poskytnuté informace zůstaly důvěrné, třeba i jen dočasně, nebo na omezení jejich použití. Přijímající smluvní straně však nic nebrání v tom, aby v řízení, které vede, zveřejnila informace, které prokazují nevinu obviněného. V takovém případě přijímající smluvní strana vyrozumí před zveřejněním informací předávající smluvní stranu, a, pokud o to bude požádána, bude věc konzultovat s předávající smluvní stranou. Pokud ve výjimečném případě předběžné vyrozumění nebude možné, přijímající smluvní strana bude bez prodlení informovat předávající smluvní stranu, o zveřejnění těchto informací.

6. Ustanovení tohoto článku nemají vliv na závazky vyplývající z jakékoliv jiné dvoustranné či mnohostranné smlouvy, která upravuje nebo bude upravovat, zcela nebo částečně, vzájemnou právní pomoc.

7. Odstavce 9 až 29 tohoto článku se použijí na žádosti podané na základě tohoto článku, pokud příslušné smluvní strany nejsou vázány jinou smlouvou o vzájemné právní pomoci. Pokud jsou tyto smluvní strany vázány jinou smlouvou, používají se příslušná ustanovení dané smlouvy, pokud se smluvní strany nedohodnou, že budou místo nich používat odstavce 9 až 29 tohoto článku. Smluvní strany, jsou naléhavě vyzývány, aby tyto odstavce používaly, pokud povedou k usnadnění spolupráce.

8. Smluvní strany neodmítnou poskytnutí vzájemné právní pomoci v souladu s tímto článkem z důvodů dodržování bankovního tajemství.

9. Smluvní strany mohou odmítnout poskytnutí právní pomoci v souladu s tímto článkem s odvoláním na neexistenci oboustranné trestnosti činu. Dožádaná smluvní strana nicméně může, považuje-li to za přiměřené, poskytnout pomoc v rozsahu, který sama stanoví podle svého uvážení bez ohledu na to, zda by takové jednání bylo trestným činem podle vnitrostátního práva dožádané smluvní strany.

10. Osoba nacházející se ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody na území jedné smluvní strany, jejíž přítomnost na území jiné smluvní strany je požadována pro účely provedení identifikace, poskytnutí svědeckví nebo z důvodu poskytnutí jiné pomoci při získávání důkazů pro účely vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního řízení v souvislosti s trestnými činy, na které se vztahuje tato Úmluva, může být předána, pokud jsou splněny následující podmínky:

(a) dotyčná osoba dobrovolně udělí svůj souhlas na základě poučení;

(b) příslušné orgány obou smluvních stran se dohodly na vzájemně vyhovujících podmínkách, za nichž lze předání realizovat.

11. Pro účely odstavce 10 tohoto článku:

(a) smluvní strana, do níž byla osoba předána, je oprávněna a povinna držet předanou osobu ve vazbě, pokud si něco jiného nevyžádá nebo pokud tuto smluvní stranu k něčemu jinému neoprávní smluvní strana, ze které byla osoba předána;

(b) smluvní strana, do níž byla osoba předána, neprodleně splní svou povinnost navrátit tuto osobu do vazby nebo výkonu trestu ve smluvní straně, z níž byla osoba předána, v souladu s dohodou příslušných orgánů obou smluvních stran předcházející předání nebo jejich jinou dohodou;

(c) smluvní strana, do níž byla osoba předána, nebude požadovat od smluvní strany, ze které byla osoba předána, aby zahájila řízení o vydání této osoby za účelem jejího navrácení;

(d) doba strávená ve vazbě smluvní strany, do které byla osoba předána, bude započtena do trestu vykonávaného touto osobou ve smluvní straně, ze které byla předána.

12. Pokud smluvní strana, z níž má být osoba předána podle odstavců 10 a 11 tohoto článku, nevysloví s následujícím svým souhlas, nebude tato osoba, ať je její státní příslušnost jakákoliv, trestně stíhána, zadržena, potrestána nebo jinak omezena na osobní svobodě na území státu, kam byla předána, v souvislosti s činy opomenutími nebo rozsudky vynesenými před tím, než opustila území státu, ze kterého byla předána.

13. Každá smluvní strana určí ústřední orgán, který bude odpovědný a zplnomocněný k přijímání žádostí o poskytnutí právní pomoci a k jejich vyřizování nebo jejich předání k vyřízení příslušným orgánům. Pokud smluvní strana má zvláštní oblast nebo území se samostatným systémem právní pomoci, může určit jiný ústřední orgán, který bude plnit stejnou funkci pro tuto oblast nebo území. Ústřední orgány zajistí urychlené a řádné vyřízení nebo postoupení žádostí, které obdržely. Pokud ústřední orgán postoupí žádost k vyřízení příslušnému orgánu, vyzve tento orgán k jejímu urychlenému a řádnému vyřízení. Každá smluvní strana při uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo schválení této Úmluvy nebo listiny o přístupu k ní bude

informovat generálního tajemníka Organizace spojených národů, který ústřední orgán za tímto účelem určil. Žádosti o vzájemnou právní pomoc a veškerá sdělení, která se kním budou vztahovat, budou předávány ústředním orgánům, které smluvní strany určily. Tímto požadavkem nebude dotčeno právo smluvní strany požadovat, aby mu takové žádosti a sdělení byly adresovány diplomatickou cestou, a v naléhavých případech, jestliže se na tom smluvní strany dohodnou, prostřednictvím Mezinárodní organizace kriminální policie, bude-li to možné.

14. Žádosti budou podávány písemně nebo případně pomocí jakéhokoliv prostředku schopného vytvořit písemný záznam, v jazyce přijatelném pro dožádanou smluvní stranu, za podmínek umožňujících této smluvní straně ověřit jeho pravost. Každá smluvní strana při uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo schválení této Úmluvy nebo listiny o přístupu k ní bude informovat generálního tajemníka Organizace spojených národů, který jazyk nebo jazyky jsou pro ni přijatelné. V naléhavých případech a v případě dohody mezi smluvními stranami mohou být žádosti předkládány ústně, avšak obratem musí být potvrzeny písemně.

15. Žádost o vzájemnou právní pomoc obsahuje:

(a) informace o orgánu, který žádost podává;

(b) předmět a povahu vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního řízení, k němuž se žádost vztahuje, jakož i název a funkci orgánu, který takové vyšetřování, trestní stíhání nebo soudní řízení provádí;

(c) přehled důležitých skutečností, s výjimkou případů žádostí o doručení písemností vydaných justičními orgány;

(d) popis požadované pomoci a podrobné informace o jakémkoliv konkrétním postupu, jehož dodržení si dožadující smluvní strana přeje;

(e) dle možnosti údaje o osobě, místě pobytu a státní příslušnosti příslušné osoby; a

(f) účel, pro který se důkazy, informace nebo přijetí opatření požadují.

16. Dožádaná smluvní strana si může vyžádat doplňující informace, pokud jsou tyto informace nutné pro vyřízení žádosti v souladu s jejím vnitrostátním právem, nebo pokud tyto informace mohou usnadnit vyřízení žádosti.

17. Žádost bude vyřízena v souladu s vnitrostátním právem dožádané smluvní strany a v rozsahu neodporujícímu vnitrostátnímu právu dožádané smluvní strany, dle možnosti v souladu s procedurálními požadavky uvedenými v žádosti.

18. Nachází-li se osoba na území smluvní strany, a má-li být vyslechnuta jako svědek nebo znalec justičními orgány jiné smluvní strany, první smluvní strana může na žádost druhé smluvní strany povolit, podle možností a v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva, aby se výslech konal prostřednictvím videokonference, jestliže není možné nebo žádoucí, aby se dotčená osoba dostavila osobně na území dožadující smluvní strany. Smluvní strany se mohou dohodnout, že výslech bude proveden justičním orgánem dožadující smluvní strany, a za přítomnosti justičního orgánu dožádané smluvní strany.

19. Dožadující smluvní strana nepředá ani nepoužije bez předchozího souhlasu dožádané smluvní strany informace nebo důkazy poskytnuté dožádanou smluvní stranou pro účely jiného vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního řízení než toho, které je uvedeno v žádosti. Ustanovení tohoto odstavce však dožadující smluvní straně nebrání v tom, aby v řízení, které tato smluvní strana vede, zveřejnila informace prokazující nevinu obviněného. V takovém případě dožadující smluvní strana vyrozumí před zveřejněním informací nebo důkazů dožádanou smluvní stranu, a, pokud o to bude požádána, bude věc konzultovat s dožádanou smluvní stranou. Pokud ve výjimečném případě předchozí vyrozumění nebude možné, dožadující smluvní strana bude neprodleně informovat dožádanou smluvní stranu o takovém zveřejnění.

20. Dožadující smluvní strana může požadovat, aby dožádaná smluvní strana utajila podstatu žádosti a zveřejnila ji pouze v rozsahu nutném pro vyřízení žádosti. Jestliže dožádaná smluvní strana nemůže vyhovět požadavku ohledně utajení, bude bezodkladně informovat dožadující smluvní stranu.

21. Vzájemná právní pomoc může být odmítnuta:

(a) jestliže žádost neodpovídá ustanovením tohoto článku;

(b) jestliže se dožádaná smluvní strana domnívá, že vyřízení žádosti může poškodit její svrchovanost, bezpečnost, veřejný pořádek nebo jiné podstatné zájmy;

(c) jestliže vnitrostátní právo zakazuje orgánům dožádané smluvní strany vyřizovat předkládanou žádost týkající se podobného trestného činu, pokud by tento trestný čin byl předmětem vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního řízení v souladu s jejich vlastní soudní pravomocí;

(d) jestliže žádost odporuje ustanovením právního řádu dožádané smluvní strany, která se týkají vyřizování žádostí o poskytnutí právní pomoci.

22. Smluvní strany nesmí odmítnout žádost o vzájemnou právní pomoc pouze z toho důvodu, že považují trestný čin za čin zahrnující fiskální otázky.

23. Každé odmítnutí vzájemné právní pomoci musí být zdůvodněno.

24. Dožádaná smluvní strana vyřídí žádost o vzájemnou právní pomoc co nejdříve a přihlédne v co největší míře k jakýmkoliv termínům navrženým dožadující smluvní stranou a zdůvodněným nejlépe přímo v žádosti. Dožádaná smluvní strana bude reagovat na přiměřené dotazy dožadující smluvní strany ohledně průběhu vyřizování žádosti. Dožadující smluvní strana

bude urychleně informovat dožadanou smluvní stranu, jestliže požadovanou pomoc již nebude potřebovat.

25. Poskytnutí vzájemné právní pomoci může dožadaná smluvní strana odložit z toho důvodu, že by narušovalo právě probíhající vyšetřování, trestní stíhání nebo soudní řízení.

26. Před odmítnutím žádosti v souladu s odstavcem 21 tohoto článku nebo odložením jejího vyřízení v souladu s odstavcem 25 tohoto článku bude dožadaná smluvní strana věc konzultovat s dožadující smluvní stranou, aby zvážila, zda právní pomoc může být poskytnuta za takových podmínek, které dožadaná smluvní strana považuje za nezbytné. Pokud dožadující smluvní strana akceptuje pomoc za těchto podmínek, podřídí se stanoveným podmínkám.

27. Aniž by tím bylo dotčeno uplatňování odstavce 12 tohoto článku, nebude svědek, znalec nebo jiná osoba, která na žádost dožadující smluvní strany souhlasí s poskytnutím svědecké výpovědi během projednání, nebo pomoci při vyšetřování, trestním stíháním nebo soudním řízením na území dožadující smluvní strany, trestně stíhán, zadržen, potrestán nebo jinak omezen na osobní svobodě na území tohoto státu v souvislosti s činy, opomenutími nebo odsouzeními, k nimž došlo před tím, než opustil území dožadané smluvní strany. Platnost záruky osobní bezpečnosti končí, jestliže svědek, znalec nebo jiná osoba měl v průběhu následujících 15 dnů, případně v průběhu jakéhokoli období dohodnutého mezi smluvními stranami, od data, kdy byl oficiálně vyrozuměn o tom, že jeho přítomnost již není pro justiční orgány nutná, možnost opustit toto území, avšak dobrovolně zůstal na území dožadující smluvní strany nebo se na její území po jeho opuštění dobrovolně navrátil.

28. Běžné výdaje spojené s vyřízením žádosti hradí dožadaná smluvní strana, pokud nebylo mezi smluvními stranami dohodnuto jinak. Jestliže vyřízení žádosti vyžaduje nebo si vyžádá podstatné výdaje, případně výdaje mimořádného charakteru, projednají smluvní strany určení lhůt a podmínek pro vyřízení žádosti, jakož i způsob krytí těchto výdajů.

29. Dožadaná smluvní strana:

(a) poskytne dožadující smluvní straně kopie záznamů, dokumentů nebo informací státní správy, jež má k dispozici, a které jsou podle jejího vnitrostátního práva přístupné veřejnosti;

(b) může, podle svého uvážení, poskytnout dožadující smluvní straně plně, částečně nebo za takových podmínek, které uzná za vhodné, kopie jakýchkoli záznamů, dokumentů nebo informací státní správy, jež má k dispozici, a které podle jeho vnitrostátního práva nejsou přístupné veřejnosti.

30. Smluvní strany posoudí dle potřeby možnost uzavření dvoustranných nebo mnohostranných smluv nebo ujednání, které by naplňovaly účely tohoto článku, umožnily jeho praktické provádění a posílily jeho ustanovení.

Článek 19

Společná vyšetřování

Smluvní strany zváží uzavření dvoustranných nebo mnohostranných dohod nebo ujednání, s jejichž pomocí mohou příslušné orgány vytvořit společné vyšetřovací skupiny spolupracující na vyšetřováních, trestních stíháních nebo soudních řízeních v jednom nebo více státech. Pokud takové dohody nebo ujednání neexistují, lze společná vyšetřování vést na základě dohod uzavíraných případ od případu. Zúčastněné smluvní strany zajistí dodržování svrchovanosti smluvní strany, na jejímž území takové vyšetřování probíhá.

Článek 20

Zvláštní metody vyšetřování

1. Pokud to umožňují zásady jejího vnitrostátního právního řádu, každá smluvní strana přijme v rámci svých možností a v souladu s podmínkami stanovenými jejím vnitrostátním právem nezbytná opatření s cílem umožnit náležité využití sledovaných zásilek a v případech, které bude považovat za vhodné, využití jiných zvláštních vyšetřovacích metod, jako jsou elektronické nebo jiné formy sledování a skrytého vyšetřování ze strany jejích příslušných orgánů na jejím území za účelem účinného boje s organizovaným zločinem.

2. Za účelem vyšetření trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, jsou smluvní strany vybízeny k tomu, aby uzavřely, bude-li to nutné, příslušné dvoustranné nebo mnohostranné dohody nebo ujednání o využití takovýchto zvláštních vyšetřovacích metod v rámci spolupráce na mezinárodní úrovni. Takové dohody nebo ujednání musí být uzavřeny a uplatňovány v plném souladu se zásadami svrchované rovnosti států a prováděny striktně v souladu s podmínkami těchto dohod nebo ujednání.

3. Při neexistenci dohod nebo ujednání uvedených v odstavci 2 tohoto článku jsou rozhodnutí o využití takovýchto zvláštních vyšetřovacích metod na mezinárodní úrovni přijímána případ od případu a mohou, bude-li to nutné, zohledňovat finanční dohody a ujednání, pokud jde o výkon soudní pravomoci ze strany dotčených smluvních stran.

4. Rozhodnutí o využití sledovaných zásilek na mezinárodní úrovni mohou, se souhlasem dotčených smluvních stran, zahrnovat metody typu zadržení zboží a umožnění, aby zboží pokračovalo dále netknuté nebo aby bylo odstraněno, případně zaměněno, a to zcela nebo zčásti.

Článek 21

Předání trestního řízení

Smluvní strany zváží možnost vzájemně si předávat trestní řízení vedená pro trestný čin, jehož se týká tato Úmluva, v případech, kdy se předpokládá, že předání je v zájmu řádného výkonu spravedlnosti, zejména v případech střetu několika

soudních pravomocí, za účelem soustředění trestního stíhání.

Článek 22

Předchozí odsouzení

Každá smluvní strana může přijmout taková legislativní a jiná opatření, která jsou nezbytná pro to, aby byla zohledněna, za podmínek a k účelům, jež považuje za vhodné, veškerá předchozí odsouzení údajného pachatele v jiném státě, za účelem využití takové informace v trestním řízení o trestném činu, na který se vztahuje tato Úmluva.

Článek 23

Trestnost maření výkonu spravedlnosti

Každá smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která jsou nezbytná pro to, aby, pokud budou spáchány úmyslně, byly za trestné činy pokládány:

(a) použití fyzické síly, vyhrožování nebo zastrašování nebo příslib, nabídka nebo poskytnutí neoprávněné výhody s cílem navádět k falešnému svědectví nebo narušit podávání svědectví nebo předkládání důkazů v průběhu řízení v souvislosti se spácháním trestných činů, na něž se vztahuje tato Úmluva.

(b) použití fyzické síly, vyhrožování nebo zastrašování za účelem narušení výkonu úředních povinností orgány činnými v trestním řízení v souvislosti se spácháním trestných činů, na něž se vztahuje tato Úmluva. Nic v tomto pododstavci nebrání smluvním stranám, aby přijaly takovou právní úpravu, která bude chránit jiné kategorie veřejných činitelů.

Článek 24

Ochrana svědků

1. Každá smluvní strana přijme v rámci svých možností vhodná opatření k účinné ochraně svědků v trestním řízení, kteří podají svědectví v souvislosti s trestnými činy, na které se vztahuje tato Úmluva, a popřípadě i jejich rodinných příslušníků nebo jiných osob jim blízkých, před možnou odvetou nebo zastrašováním.

2. Opatření předpokládaná v odstavci 1 tohoto článku mohou mimo jiné zahrnovat, aniž tím budou dotčena práva obžalovaného, včetně práva na řádný soudní proces, následující:

(a) stanovení postupů v oblasti fyzické ochrany chráněných osob, například jejich přemístění a případně zákaz nebo omezení zveřejnění informací o totožnosti a místě pobytu takovýchto osob, a to v rozsahu, který bude možný a nezbytný;

(b) zavedení pravidel důkazního řízení, která svědkovi umožní poskytnout svědectví způsobem, který zajišťuje jeho bezpečnost, například možnost podat svědectví prostřednictvím komunikačních technologií typu videa či jiných vhodných prostředků.

3. Smluvní strany zváží uzavření dohod nebo ujednání s jinými státy o přemístění osob, uvedených v odstavci 1 tohoto článku.

4. Ustanovení tohoto článku se vztahují rovněž na oběti, pokud budou mít postavení svědků.

Článek 25

Pomoc obětem a jejich ochrana

1. Každá smluvní strana v rámci svých možností přijme vhodná opatření s cílem poskytnout pomoc a ochranu obětem trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, a to zejména v případech, kdy je obětem vyhrožováno odvetou nebo jsou zastrašovány.

2. Každá smluvní strana stanoví vhodné postupy s cílem poskytnout obětem trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, přístup ke kompenzaci a odškodnění.

3. Každá smluvní strana umožní, v souladu se svým vnitrostátním právem, aby stanoviska a zájmy obětí byly předloženy a zohledněny v příslušných stádiích trestního řízení vedeného proti pachatelům, a to způsobem, který nebude na úkor práva obhajoby.

Článek 26

Opatření k posílení spolupráce s orgány činnými v trestním řízení

1. Každá smluvní strana přijme vhodná opatření s cílem povzbudit a podpořit osoby, které působí nebo které působily v organizovaných zločineckých skupinách:

- (a) aby poskytly informace, které mohou příslušné orgány využít pro účely vyšetřování a důkazního řízení, týkající se například:
 - (i) totožnosti, povahy, složení, struktury, umístění nebo činnosti organizovaných zločineckých skupin;
 - (ii) propojení, včetně mezinárodních propojení, s jinými organizovanými zločineckými skupinami;
 - (iii) trestných činů, které organizované zločinecké skupiny spáchaly nebo mohou spáchat;

(b) aby poskytly reálnou a konkrétní pomoc příslušným orgánům, která by mohla přispět k tomu, aby organizované zločinecké skupiny byly připraveny o své zdroje nebo výnosy z trestné činnosti.

2. Každá smluvní strana zváží zakotvení možnosti snížit ve vhodných případech trest obžalované osobě, která poskytne podstatnou spolupráci při vyšetřování nebo trestním řízení v souvislosti s trestným činem, na který se vztahuje tato Úmluva.

3. Každá smluvní strana zváží zakotvení možnosti, v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva, udělit imunitu proti trestnímu stíhání osobě, která poskytne podstatnou spolupráci při vyšetřování nebo trestním stíhání v souvislosti s trestným činem, na který se vztahuje tato Úmluva.

4. Ochrana takovýchto osob se bude řídit článkem 24 této Úmluvy.

5. Tam, kde osoba uvedená v odstavci 1 tohoto článku, která se nachází na území jedné smluvní strany, může poskytnout podstatnou spolupráci příslušným orgánům jiné smluvní strany, dotčené smluvní strany mohou zvážit uzavření dohod nebo ujednání v souladu se svým vnitrostátním právem o možnosti poskytnutí zacházení popsaného v odstavcích 2 a 3 tohoto článku druhou smluvní stranou.

Článek 27

Spolupráce při odhalování a zamezování trestné činnosti

1. Smluvní strany spolu budou vzájemně úzce spolupracovat v souladu se svými příslušnými vnitrostátními právními a správními systémy s cílem posílit účinnost kroků při odhalování a zamezování trestné činnosti za účelem boje proti trestným činům, na které se vztahuje tato Úmluva. Každá smluvní strana pak zejména přijme účinná opatření s cílem:

(a) posílit nebo, tam, kde je to nezbytné, vytvořit komunikační kanály mezi svými příslušnými orgány, organizacemi a službami za účelem usnadnění bezpečné a rychlé výměny informací týkajících se všech aspektů trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, a to včetně, budou-li to dotčené smluvní strany považovat za vhodné, vazeb na jinou trestnou činnost;

(b) spolupracovat s jinými smluvními stranami na provádění šetření týkajícího se trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, pokud jde o:

(i) totožnost, místo pobytu a činnost osob podezřelých z podílení se na takovýchto trestných činech nebo místo, kde se nacházejí jiné dotčené osoby;

(ii) pohyb výnosů z trestné činnosti nebo majetku pocházejícího ze spáchání takovýchto trestných činů;

(iii) pohyb majetku, vybavení nebo jiných prostředků použitých nebo zamýšlených k použití při páchání takovýchto trestných činů;

(c) v případě potřeby poskytovat nezbytné předměty nebo množství látek pro analytické nebo vyšetřovací účely;

(d) usnadňovat účinnou koordinaci mezi svými příslušnými orgány, organizacemi a službami a podporovat výměnu personálu a jiných expertů, včetně ustanovení styčných důstojníků na základě dvoustranných dohod nebo ujednání mezi dotčenými smluvními stranami;

(e) vyměňovat informace s jinými smluvními stranami ohledně konkrétních prostředků a metod používaných organizovanými zločineckými skupinami včetně, tam, kde je to vhodné, tras a dopravních prostředků a využití falešné totožnosti, pozměněných nebo falešných dokumentů nebo jiných prostředků k utajení jejich činnosti;

(f) vyměňovat si informace a koordinovat správní a jiná opatření případně přijatá za účelem včasného odhalení trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva.

2. Za účelem provádění této Úmluvy zváží smluvní strany uzavření dvoustranných nebo mnohostranných dohod nebo ujednání o přímé spolupráci mezi policejními orgány a tam, kde takové dohody nebo ujednání již existují, jejich doplnění. Při neexistenci takovýchto dohod nebo ujednání mezi dotčenými smluvními stranami mohou smluvní strany považovat tuto Úmluvu za základ pro vzájemnou spolupráci v oblasti trestního řízení v souvislosti s trestnými činy, na které se vztahuje tato Úmluva. Smluvní strany ve všech vhodných případech v plné míře využijí dohod nebo ujednání, jakož i mezinárodních nebo regionálních organizací, s cílem posílit spolupráci mezi policejními orgány.

3. Smluvní strany se budou snažit v rámci svých možností spolupracovat za účelem reagování na nadnárodní organizovaný zločin páchaný prostřednictvím moderních technologií.

Článek 28

Shromažďování, výměna a analýza informací o povaze organizovaného zločinu

1. Každá smluvní strana zváží možnost analyzování, ve spolupráci s vědeckou a akademickou obcí, trendů v oblasti organizovaného zločinu na svém území, podmínek, v nichž organizovaný zločin působí, i zapojených profesionálních skupin a technologií.

2. Smluvní strany zváží vypracování sdílení expertních analýz v souvislosti s organizovanou trestnou činností a jejich sdílení mezi sebou navzájem i prostřednictvím mezinárodních a regionálních organizací. Za tím účelem by měly být případně vypracovány společné definice, standardy a metodologie.

3. Každá smluvní strana zváží možnost monitorování svých strategií a opatření přijatých za účelem boje s organizovaným zločinem a hodnocení jejich efektivnosti a účinnosti.

Článek 29

Školení a technická pomoc

1. Každá smluvní strana bude v nezbytném rozsahu iniciovat, vyvíjet či zlepšovat konkrétní školicí programy pro orgány činné v trestním řízení, včetně státních zástupců, vyšetřujících soudců a zaměstnanců celních orgánů pověřených zajišťováním předcházení, odhalování a potírání trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva. Tyto programy mohou zahrnovat dočasné přidělování a výměny pracovníků a budou se týkat, v rozsahu, který umožňuje vnitrostátní právo, zejména:

- (a) metod užívaných při předcházení, odhalování a potírání trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva;
- (b) tras a metod využívaných osobami podezřelými z podílení se na páchaní trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, včetně tranzitních států;
- (c) monitorování pohybu pašovaného zboží;
- (d) odhalování a monitorování pohybů výnosů z trestné činnosti, majetku, vybavení nebo jiných prostředků a metod užívaných pro převod, zatažení nebo zastření takovýchto výnosů, majetku, vybavení nebo jiných prostředků, jakož i metod užívaných v boji proti praní špinavých peněz a jiným trestným činům finanční povahy;
- (e) shromažďování důkazů;
- (f) metod dohledu v zónách volného obchodu a svobodných přístavech;
- (g) moderního zařízení a metod pro odhalování a zamezování trestné činnosti včetně elektronického sledování, sledovaných zásilek a skrytého vyšetřování;
- (h) metod užívaných v boji s mezinárodním organizovaným zločinem páchaným prostřednictvím využití počítačů, telekomunikačních sítí nebo jiných forem moderní technologie; a
- (i) metod užívaných při ochraně obětí a svědků.

2. Smluvní strany si budou vzájemně pomáhat při plánování a provádění výzkumných a školicích programů určených k sdílení odborných znalostí v oblastech uvedených v odstavci 1 tohoto článku, a za tím účelem budou též, tam, kde je to vhodné, využívat regionální a mezinárodní konference a semináře s cílem podpořit spolupráci a podněcovat diskusi o problémech, které se jich společně týkají, včetně speciálních problémů a potřeb tranzitních států.

3. Smluvní strany budou podporovat školení a technickou pomoc, která usnadní vydávání a vzájemnou právní pomoc. Taková školení a technická pomoc mohou zahrnovat jazyková školení, dočasné přidělování a vzájemné výměny pracovníků v ústředních orgánech nebo orgánech s příslušnou odpovědností.

4. V případě stávajících dvoustranných a mnohostranných dohod nebo ujednání smluvní strany v nezbytném rozsahu posílí své úsilí o maximalizaci operačních a školicích činností v rámci mezinárodních a regionálních organizací a v rámci jiných příslušných dvoustranných a mnohostranných dohod a ujednání.

Článek 30

Jiná opatření: uplatňování Úmluvy prostřednictvím hospodářského rozvoje a technické pomoci

1. Smluvní strany přijmou opatření vedoucí k optimálnímu uplatňování této Úmluvy v co největším možném rozsahu prostřednictvím mezinárodní spolupráce, přičemž vezmou v úvahu negativní dopady organizovaného zločinu na společnost všeobecně, zejména pak na její dlouhodobě udržitelný rozvoj.

2. Smluvní strany vynaloží konkrétní úsilí v co největším možném rozsahu a ve vzájemné koordinaci i v koordinaci s mezinárodními a regionálními organizacemi s cílem:

- (a) prohloubit na nejrůznějších úrovních svou spolupráci s rozvojovými zeměmi za účelem posílení schopnosti těchto zemí předcházet a bojovat proti nadnárodnímu organizovanému zločinu;
- (b) posílit finanční a materiální pomoc s cílem podpořit snahy rozvojových zemí efektivně bojovat s nadnárodním organizovaným zločinem a pomáhat jim úspěšně uplatňovat tuto Úmluvu;
- (c) poskytovat technickou pomoc rozvojovým zemím a zemím v etapě přechodu na tržní hospodářství za účelem napomoci plnění jejich potřeb při uplatňování této Úmluvy. Zatím účelem se smluvní strany vnasadí přispívat přiměřenými a pravidelnými dobrovolnými příspěvky na účet určený zvláště pro tento účel v rámci mechanismu financování Organizace spojených národů. Smluvní strany mohou rovněž zvážit, v souladu se svým vnitrostátním právem a ustanoveními této Úmluvy, možnost přispět na výše uvedený účet určitým podílem peněz nebo odpovídající hodnoty výnosů z trestné činnosti nebo majetku zkonfiskovaného v souladu s ustanoveními této Úmluvy;
- (d) vybízet a přesvědčovat jiné státy a finanční instituce, aby se kním připojily v úsilí vymezeném v tomto článku, zejména poskytováním většího objemu školicích programů a moderního zařízení rozvojovým zemím s cílem pomáhat jim při dosažení cílů této Úmluvy.

3. V rozsahu, v jakém to je možné, se tato opatření nedotknou stávajících závazků k zahraniční pomoci ani jiných

dohod o finanční spolupráci na dvoustranné, regionální nebo mezinárodní úrovni.

4. Smluvní strany mohou uzavřít dvoustranné nebo mnohostranné dohody nebo ujednání ohledně hmotné a logistické pomoci při zohlednění finančních dohod nutných pro to, aby prostředky mezinárodní spolupráce zakotvené v této Úmluvě byly účinné, a za účelem předcházení nadnárodnímu organizovanému zločinu, jeho odhalování a potírání.

Článek 31

Prevence

1. Smluvní strany se budou snažit vyvíjet a hodnotit národní projekty a vypracovat a prosazovat postupy nejlepší praxe a strategie zaměřené na předcházení nadnárodnímu organizovanému zločinu.

2. Smluvní strany se prostřednictvím vhodných legislativních, administrativních nebo jiných opatření vynasnaží, v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva, snížit stávající nebo budoucí příležitosti organizovaných zločineckých skupin vstupovat na legální trhy s výnosy z trestné činnosti. Tato opatření by se měla zaměřit na:

(a) posílení spolupráce mezi policejními orgány nebo státními zástupci a příslušnými soukromými subjekty, včetně jednotlivých průmyslových odvětví;

(b) prosazování vypracování standardů a postupů určených k zajištění bezúhonnosti veřejných a příslušných soukromých subjektů, jakož i pravidel chování pro příslušné profese, zejména advokáty, notáře, daňové poradce a účetní;

(c) předcházení zneužití veřejných zakázek zadávaných veřejnými orgány a dotací a licencí udělovaných veřejnými orgány pro účely obchodní činnosti organizovanými zločineckými skupinami;

(d) předcházení zneužití právnických osob organizovanými zločineckými skupinami; takováto opatření mohou zahrnovat:

(i) vytvoření veřejné evidence právnických a fyzických osob podílejících se na založení, řízení a financování právnických osob;

(ii) zavedení možnosti zabránit na základě soudního rozhodnutí nebo jakéhokoli vhodného prostředku po přiměřené časové období osobám odsouzeným za trestné činy, na které se vztahuje tato Úmluva, v možnosti působit ve funkci ředitelů právnických osob založených v rámci jejich soudní pravomoci;

(iii) vytvoření celostátní evidence osob, jimž je zamezeno v možnosti působit ve funkci ředitelů právnických osob; a

(iv) výměnu informací obsažených v evidencích, na něž se odkazuje v písmenu (d) bodech (i) a (iii) tohoto odstavce, s příslušnými orgány jiných smluvních stran.

3. Smluvní strany budou usilovat o prosazování opětovné integrace do společnosti osob odsouzených za trestné činy, na které se vztahuje tato Úmluva.

4. Smluvní strany se vynasnaží pravidelně hodnotit stávající příslušné právní nástroje a správní postupy za účelem odhalení možnosti jejich zneužití organizovanými zločineckými skupinami.

5. Smluvní strany se vynasnaží rozšiřovat povědomí veřejnosti o existenci, příčinách a závažnosti nadnárodního organizovaného zločinu a hrozbě, kterou představuje. Informace lze ve vhodných případech šířit prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků a zahrnují opatření prosazující účast veřejnosti na předcházení a boji s takovýmto zločinem.

6. Každá smluvní strana bude informovat generálního tajemníka Organizace spojených národů o názvu a adrese orgánu nebo orgánů, které mohou pomáhat jiným smluvním stranám při tvorbě opatření pro předcházení nadnárodnímu organizovanému zločinu.

7. Smluvní strany budou vhodným způsobem spolupracovat spolu navzájem a s příslušnými mezinárodními a regionálními organizacemi na prosazování a tvorbě opatření, na která odkazuje tento článek. To zahrnuje účast na mezinárodních projektech zaměřených na předcházení nadnárodnímu organizovanému zločinu, spočívající například ve zmiřňování podmínek, které činí skupiny na okraji společnosti zranitelnými vůči působení nadnárodního organizovaného zločinu.

Článek 32

Konference smluvních stran Úmluvy

1. Tímto se zakládá konference smluvních stran Úmluvy s cílem posílit schopnost smluvních stran bojovat s nadnárodním organizovaným zločinem a prosazovat a kontrolovat provádění této Úmluvy.

2. Generální tajemník Organizace spojených národů svolá konferenci stran nejpozději jeden rok po vstupu této Úmluvy v platnost. Konference smluvních stran přijme jednací řád a pravidla upravující činnosti popsané v odstavcích 3 a 4 tohoto článku (včetně pravidel týkajících se hrazení výdajů vzniklých při provádění těchto činností).

3. Konference smluvních stran dohodne mechanismy pro dosahování cílů uvedených v odstavci 1 tohoto článku, včetně:

(a) usnadňování činností smluvních stran podle článků 29, 30 a 31 této Úmluvy, včetně vybízení k mobilizaci dobrovolných příspěvků;

(b) usnadňování výměny informací mezi smluvními stranami o modelech a trendech v nadnárodním organizovaném zločinu a o úspěšných postupech v oblasti boje proti němu;

(c) spolupráce s příslušnými mezinárodními a regionálními organizacemi a nestátními organizacemi;

(d) pravidelné kontroly provádění této Úmluvy;

(e) vydávání doporučení za účelem zlepšení této Úmluvy a jejího provádění.

4. Pro účely odstavce 3 písmen (d) a (e) tohoto článku konference smluvních stran obdrží nezbytné informace o opatřeních přijatých smluvními stranami při provádění této Úmluvy a obtížích, s kterými se při tom tyto smluvní strany setkaly, prostřednictvím sdělení poskytnutých smluvními stranami a prostřednictvím dodatečných kontrolních mechanismů, které mohou být konferencí smluvních stran stanoveny.

5. Každá smluvní strana poskytne konferenci smluvních stran informace o svých programech, plánech a postupech, jakož i o legislativních a administrativních opatřeních přijatých za účelem provádění této Úmluvy, dle požadavků konference smluvních stran.

Článek 33

Sekretariát

1. Generální tajemník Organizace spojených národů poskytne konferenci smluvních stran Úmluvy potřebné služby jakožto její sekretariát.

2. Sekretariát:

(a) napomáhá konferenci smluvních stran při provádění činností uvedených v článku 32 této Úmluvy, organizuje zasedání konference smluvních stran a poskytuje pro ně nezbytné služby;

(b) na požádání napomáhá smluvním stranám při poskytování informací konferenci smluvních stran, tak jak je stanoveno v článku 32 odstavci 5 této Úmluvy; a

(c) zajišťuje nezbytnou koordinaci se sekretariáty příslušných mezinárodních a regionálních organizací.

Článek 34

Provádění Úmluvy

1. Každá smluvní strana přijme nezbytná opatření, včetně legislativních a administrativních opatření, v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva, k zajištění splnění svých povinností vyplývajících z této Úmluvy.

2. Trestné činy stanovené v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Úmluvy budou stanoveny ve vnitrostátním právu každé smluvní strany bez ohledu na nadnárodní povahu nebo činnost organizované zločinecké skupiny tak, jak stanoví článek 3 odstavce 1 této Úmluvy, s výjimkou případů, kdy článek 5 této Úmluvy vyžaduje činnost organizované zločinecké skupiny.

3. Každá smluvní strana může pro předcházení a boj proti nadnárodnímu organizovanému zločinu přijmout přísnější nebo tvrdší opatření, než která jsou stanovena touto Úmluvou.

Článek 35

Řešení sporů

1. Smluvní strany se budou snažit řešit spory související s výkladem nebo prováděním této Úmluvy jednáním.

2. Jakékoliv spory mezi dvěma nebo více smluvními stranami související s výkladem nebo prováděním této Úmluvy, které nebude možné v přiměřené době vyřešit na základě jednání, budou na žádost jedné z těchto smluvních stran předloženy k rozhodčímu řízení. Jestliže se šest měsíců od data podání žádosti o rozhodčí řízení tyto smluvní strany nedohodnou na organizaci rozhodčího řízení, kterákoliv z těchto smluvních stran může spor postoupit Mezinárodnímu soudnímu dvoru prostřednictvím žádosti podané v souladu s jeho Statutem.

3. Každá smluvní strana může při podpisu, ratifikaci, přijetí nebo schválení této Úmluvy nebo při přístupu k ní prohlásit, že se nepovažuje být vázána odstavcem 2 tohoto článku. Ostatní smluvní strany nebudou vázány odstavcem 2 tohoto článku vůči žádné smluvní straně, která učinila takovouto výhradu.

4. Jakákoliv smluvní strana, která učinila výhradu v souladu s odstavcem 3 tohoto článku, může kdykoliv tuto výhradu odvolat na základě sdělení adresovaného generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.

Článek 36

Podpis, ratifikace, přijetí, schválení a přístup

1. Tato Úmluva bude otevřena k podpisu všem státům od 12. do 15. prosince 2000 v Palermu v Itálii a následně pak v ústředním sídle Organizace spojených národů v New Yorku až do 12. prosince 2002.

2. Tato Úmluva bude rovněž otevřena k podpisu regionálním organizacím pro hospodářskou integraci za

předpokladu, že alespoň jeden členský stát takové organizace tuto Úmluvu podepsal v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.

3. Tato Úmluva podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení. Ratifikační listiny a listiny o přijetí či schválení budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů. Regionální organizace pro hospodářskou integraci může uložit svou ratifikační listinu nebo listinu o přijetí či schválení, jestliže alespoň jeden z jejích členských států učinil totéž. V takovéto ratifikační listině, listině o přijetí či schválení taková organizace uvede rozsah svých kompetencí v souvislosti se záležitostmi upravenými touto Úmluvou. Takováto organizace bude rovněž informovat depozitáře o jakékoliv významné změně rozsahu svých kompetencí.

4. Tato Úmluva je otevřená k přístupu jakémukoliv státu nebo jakékoliv regionální organizaci pro hospodářskou integraci, jejíž alespoň jeden členský stát je stranou této Úmluvy. Listiny o přístupu budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů. V době svého přístupu regionální organizace pro hospodářskou integraci prohlásí rozsah svých kompetencí v souvislosti se záležitostmi upravenými touto Úmluvou. Takováto organizace bude rovněž informovat depozitáře o jakékoliv významné změně rozsahu svých kompetencí.

Článek 37

Vztah k protokolům

1. Tato Úmluva může být doplněna jedním nebo více protokoly.
2. K tomu, aby se mohly stát smluvní stranou protokolu, musí být stát nebo regionální organizace pro hospodářskou integraci rovněž smluvní stranou této Úmluvy.
3. Smluvní strana této Úmluvy není vázána protokolem, pokud se nestane smluvní stranou protokolu v souladu s jeho ustanoveními.
4. Jakýkoliv protokol k této Úmluvě bude vykládán společně s touto Úmluvou s přihlédnutím k účelu daného protokolu.

Článek 38

Vstup v platnost

1. Tato Úmluva vstoupí v platnost devadesátého dne od data uložení čtyřicáté ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu. Pro účely tohoto odstavce nebude žádná listina uložená regionální organizací pro hospodářskou integraci považována za dodatečnou k listinám uloženým členskými státy takové organizace.
2. Pro každý stát nebo regionální organizaci pro hospodářskou integraci ratifikující, přijímající, schvalující tuto Úmluvu nebo k ní přistupující po uložení čtyřicáté listiny dokládající takovýto akt, vstoupí tato Úmluva v platnost třicátého dne od data uložení příslušné listiny tímto státem nebo organizací.

Článek 39

Změny

1. Po uplynutí pěti let od vstupu této Úmluvy v platnost může smluvní strana navrhnout změnu a předložit tento návrh generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, který poté sdělí návrh změny smluvním stranám a konferenci smluvních stran účastnících se Úmluvy za účelem zvážení návrhu a rozhodnutí o něm. Konference smluvních stran se vynasnaží dosáhnout shody ohledně každé změny. V nejzazším případě, jestliže budou všechny snahy o shodu vyčerpány a nebude dosaženo dohody, lze změnu přijmout dvoutřetinovou většinou hlasů smluvních stran přítomných a hlasujících na jednání konference smluvních stran.
2. Regionální organizace pro hospodářskou integraci v záležitostech, které spadají do jejich kompetencí, budou uplatňovat své hlasovací právo dle tohoto článku s počtem hlasů rovnajícím se počtu jejich členských států, které jsou stranami této Úmluvy. Takové organizace neuplatní své hlasovací právo, jestliže jejich členské státy uplatní své hlasovací právo, a naopak.
3. Změna přijatá v souladu s odstavcem 1 tohoto článku podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení smluvními stranami.
4. Změna přijatá v souladu s odstavcem 1 tohoto článku vstoupí v platnost ve vztahu ke smluvní straně devadesát dní od data uložení její ratifikační listiny, listiny o přijetí či schválení takovéto změny u generálního tajemníka Organizace spojených národů.
5. Poté, co změna vstoupí v platnost, bude závazná pro ty smluvní strany, které vyslovily souhlas s tím, být touto změnou vázány. Ostatní smluvní strany budou nadále vázány ustanoveními této Úmluvy a všemi předchozími změnami, které ratifikovaly, přijaly či s nimi vyslovily souhlas.

Článek 40

Vypovězení Úmluvy

1. Smluvní strana může vypovědět tuto Úmluvu na základě písemného sdělení adresovaného generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů. Takové vypovězení nabude účinnosti jeden rok od data doručení tohoto sdělení

generálnímu tajemníkovi.

2. Regionální organizace pro hospodářskou integraci přestane být stranou této Úmluvy poté, co ji všechny její členské státy vypověděly.

3. Vypovězení této Úmluvy v souladu s odstavcem 1 tohoto článku bude mít za následek vypovězení veškerých s ní souvisejících protokolů.

Článek 41

Depozitář a jazyky

Generální tajemník Organizace spojených národů je určen jako depozitář této Úmluvy.

Originál této Úmluvy, jejíž anglické, arabské, čínské, francouzské, ruské a španělské znění mají stejnou platnost, bude uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

NA DŮKAZ ČEHOŽ níže podepsaní zplnomocnění zástupci řádně pověřeni svými příslušnými vládami tuto Úmluvu podepsali.